

20ste JAARGANG, NR. 381
22 AUGUSTUS 2022

IN DIT NUMMER:

- 1 BERICHTEN**
5 JAZZ OP PAPIER
6 JAZZ OP DE PLAAT
 Cyrus Chestnut, Dave Douglas, New York Second, Jasper Høiby e.a.
14 JAZZ OP HET PODIUM
 Gent Jazz, Middelheim, A'foort Jazz.
EN VERDER (ONDER MEER):
27 Alice Coltrane (Erik Marcel Frans)
33 Gărâna Jazz Festival (Milan Popov)

19 JAAR JAZZFLITS
01 09 2003 - 01 09 2022

NR. 382 KOMT 12 SEPT. UIT

BERICHTEN

Nicole Johänntgen. (Foto: Daniel Bernet)

Jazzvrouwen presenteren zich op jazzwomennetwork.com

De Duitse saxofoniste **Nicole Johänntgen** heeft het initiatief genomen voor een website waar jazzvrouwen uit de gehele wereld zich kunnen presenteren. De initiatiefneemster hoopt dat vrouwen elkaar zo voor projecten makkelijk kunnen vinden en dat concertorganisatoren hun voordeel met de website doen. Iedere muzikante kan zich op jazzwomennetwork.com registreren. Er kunnen op de website selecties worden gemaakt naar stad, land en instrument/specialiteit. Wie op Nederland selecteert krijgt onder anderen de naam van Bimhuisbestuurslid en saxofoniste Susanne Alt als resultaat. Ook organisaties die zich beijveren voor de positie van de vrouw in de jazz kunnen een vermelding krijgen. Vooralsnog staan nog overwegend Duitse jazzvrouwen op de website, maar het is uitdrukkelijk de bedoeling dat de site een internationaal karakter krijgt.

Meer info:

<https://www.jazzwomennetwork.com/>

●
 ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

VOORTBESTAAN INTERNATIONAL BIG BAND CONCOURS HAARLEMMERMEER ONZEKER

Het voortbestaan van het prestigieuze International Big Band Concours (IBBC) in Hoofddorp staat op het spel. De organiserende Stichting Meer Jazz wordt op 31 december opgeheven, omdat de activiteiten aanhoudend 'financiële en logistieke problemen' met zich meebrengen. Het bestuur hoopt dat een andere organisatie het concours wil voortzetten. De eerstvolgende 25ste editie op 15 oktober 2022 lijkt hoe dan ook niet door te gaan.

Meer Jazz organiseert niet alleen jaarlijks het IBBC, maar tevens het Meer Jazz Festival en losse concerten. "Helaas heeft het bestuur moeten constateren dat het festival (1 en 2 juli 2022; red.) en de twee zomerconcerten van juli en augustus 2022 de laatste activiteiten moeten zijn. Vanwege het financiële risico en is daarmee ook de 25ste editie van de International Big Band Competition niet meer mogelijk", aldus een mededeling op de website: "Partners, sponsors, fondsen, vrienden, vrijwilligers en locaties haken steeds vaker af. De huidige constructie met een professionele organisatie achter Stichting Meer Jazz blijkt niet meer haalbaar." De stichting heeft in de persoon van Loet van der Lee een betaalde directeur in dienst. Het bestuur hoopt dat een andere partij de activiteiten wil overnemen met eigen mensen en middelen: "De Big Band Competitie kan eventueel ook als los evenement worden doorgezet."

Brabants Jazz Orkest zet werk Niko Langenhuijsen op cd

Het Brabants Jazz Orkest gaat een cd maken met muziek geschreven door pianist-bassist Niko Langenhuijsen. Hij componeerde deze in 2017 ter gelegenheid van een optreden van het orkest tijdens het festival November Music. Na de coronapandemie zijn de muzikanten onder leiding van Jeroen Doomernik de studio ingedoken. De cd krijgt als titel 'ERA' en verschijnt in het najaar. Langenhuijsen is vanaf begin jaren zeventig een bekend gezicht in de Tilburgse jazzscene. Hij richtte groepen op als Ohm, Gemeentereinigungsorkest Vaalbleek en Caoutchouc. Ook organiseerde hij workshops en sessies en stond hij aan de wieg van podium Paradox.

German Jazz Trophy voor Arturo Sandoval

De Cubaanse trompettist Arturo Sandoval heeft op 7 juli in Stuttgart de German Jazz Trophy gekregen als blijk van waardering voor zijn oeuvre. Hij kreeg een sculptuur en 15.000 euro. "Sandoval ist ein musikalischer Grenzüberschreiter. Dank seiner Leidenschaft für den Jazz und die traditionelle, echte kubanische Musik bleibt er in allen Genres authentisch", meent de jury.

Samara Joy. (Foto: Meredith Truax)

Samara Joy stapt over naar Verve Records

De 22-jarige zangeres Samara Joy is van label veranderd. Haar tweede album 'Linger Awhile' verschijnt medio september bij Verve Records. Haar debuut 'Samara Joy' kwam vorig jaar uit bij het label Whirlwind. Het kreeg goede kritieken en werd veel gedraaid op de Noord-Amerikaanse jazzradio. Evenals op haar debuut steekt Joy op haar nieuwe album bekend werk in een nieuw jasje. Ze doet dat met Pasquale Grasso (gitaar), Ben Paterson (piano), David Wong (bas) en Kenny Washington (drums). "I am deeply honored to be a part of a roster that has included so many of my greatest vocal inspirations: Sarah, Billie, Ella, and Betty to name a few," zegt Samara Joy in een persbericht over haar overstap naar Verve. Samara Joy won in 2019 de Sarah Vaughan International Jazz Vocal Competition.

Bernard van Rossum ontvangt de Award uit handen van Freek en Hella de Jonge; zij fourneerden het prijzengeld van 10.000 euro. (Foto: Pieter Kunnen)

ROGIER VAN OTTERLOO AWARD 2022 VOOR ORKESTLEIDER BERNARD VAN ROSSUM

Saxofonist, componist, dirigent en arrangeur Bernard van Rossum heeft 6 augustus tijdens een concert van het ensemble Jong Metropole bij Radio Kootwijk de Rogier van Otterloo Award 2022 ontvangen. Van Rossum mag een compositie schrijven voor Jong Metropole en krijgt een geldbedrag van 10.000 euro.

De Rogier van Otterloo Award wordt jaarlijks door het Prins Bernard Fonds uitgereikt aan een talentvolle jonge componist/arrangeur/dirigent en/of orkestleider, in de verwachting dat deze de prijswinnaar zal stimuleren om zich te blijven ontwikkelen op het gebied tussen klassieke muziek en lichte muziek. Juryvoorzitter en dirigent Jong Metropole Tom Cohen over de toekenning: "Bernard heeft met zijn Flamenco Big Band een echt nieuw geluid toegevoegd aan het conventionele bigband-repertoire. Hij heeft ook voor andere uitvoerige ensembles geschreven en zijn gedegen opleiding, zijn mooie spel en de kilometers die hij als componist en arrangeur al heeft gemaakt zijn duidelijk hoorbaar en verdienen erkenning." De Award ter ere van wijlen componist, arrangeur en dirigent Rogier van Otterloo ging vorig jaar naar Kika Sprangers. Het Jong Metropole is een samenwerking tussen het Nationaal Jeugdorkest, het Nationaal Jeugd Jazz Orkest en het Metropole Orkest.

ACT brengt solo-album van Esbjörn Svensson uit

Half november verschijnt bij het Duitse label ACT een solo-album van pianist Esbjörn Svensson. De plaat, 'HOME.S.' getiteld, bevat opnames die Svensson thuis in Zweden maakte, enkele weken voordat hij in juni 2008 door een duikongeluk om het leven kwam. De opnames waren in het bezit van zijn weduwe Eva: "When the solo piano recordings were found at our home it felt like getting a message smuggled over the border", zegt ze in een ACT-persbericht, "a message of love, space, eternity and infinite creation." Esbjörn Svensson was leider van e.s.t. Esbjörn Svensson Trio. Hij werd 44 jaar oud.

Herbert Noord overleden

Hammond-organist Herbert Noord (26 juli 1943) is op 13 juli in Amsterdam aan de gevolgen van een hartaanval overleden. Hij was 78 jaar oud. Van de hedendaagse jazz had hij geen hoge pet op, zo liet hij regelmatig blijken in de tientallen columns die hij van 2005 tot 2016 voor draaiomjeoren.com schreef. Veel van wat tegenwoordig als jazz wordt bestempeld, vond hij niets met jazz te maken hebben. In het bijzonder van jazzvocalisten was hij niet erg gecharmeerd. Zo meldde hij Jazzflits ooit dat er weer veel te veel zangeressen in het blad hadden gestaan.

Noord nam in zijn columns geen blad voor de mond. Zo kwalificeerde hij bijvoorbeeld veel van de muziek die hij tijdens de showcases van de Jazzdag 2013 (tegenwoordig InJazz) hoorde als 'oeverloos gezeik', 'martelmuziek' of 'slaapverwekkend gedreutel'. Over de hoeveelheid jazzliefhebbers in ons land maakte hij zich weinig illusies. "Als er al ooit een publiek voor jazz is geweest, iets wat ik waag te betwijfelen, dan was het in ieder geval miniem. Met ingewijden heb ik wel eens een schatting gemaakt van het aantal echte jazzliefhebbers in ons knollenland. We kwamen echt niet boven de 10.000 uit en dan nog met ruime maat gemeten", zo schreef hij in juni 2006 in zijn column. Als muzikant werd Noord eind jaren zestig bekend als lid van Soulbrass Inc. Hans Dulfer was daarvan de tenorsaxofonist. In 1969 bracht hij met deze groep het debuutalbum 'Live At The Bohemia Jazza Club' uit. In de jaren zeventig werkte Noord met het Herbert Noord/Wil van Slogteren 4-tet, dat drie platen maakte. Met zijn Herbert Noord Trio maakte de Hammond-organist in verschillende bezettingen van 1978 tot en met 2005 vier platen, met onder anderen gitarist Paul Weeden, saxofonist Fred Leeflang, drummer John Engels en Hans Dulfer. In 1989 formeerde hij met tenorsaxofonist Rinus Groeneveld en drummer Pierre van der Linden de formatie Advanced Warning. Die band bracht verschillende cd's uit, speelde diverse keren op het North Sea Jazz Festival en toerde regelmatig door Duitsland en Zwitserland. Overigens was Noord behalve muzikant ook wijnhandelaar. Over het wel en wee van zijn beide bezigheden deed hij in 2013 in zijn boek 'Hammonditis' verslag. (hve)

BEZOEKERSRECORD BIJ GENT JAZZ EN RECORD-AANTAL MEERDAGENPASSEN BIJ MIDDELHEIM

Een sfeerbeeld van Gent Jazz. (Foto: Maarten Mellemans)

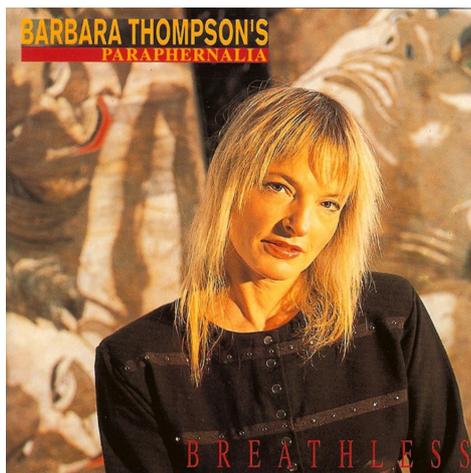
Bijna 42.000 muzikliefhebbers bezochten Gent Jazz 2022 dat plaatsvond van 7 tot en met 16 juli op de Bijlokesite in Gent. Nooit eerder passeerden zoveel mensen de kassa. Voor uitverkochte dagen zorgden de popartiesten Van Morrison (10 juli), Melody Gardot (12 juli) en Sting (13 juli). De volgende editie van het festival is volgend jaar van 6 tot en met 16 juli.

Een sfeerbeeld van Jazz Middelheim. (Foto: Steven Hendrix)

Jazz Middelheim vond plaats van 12 tot 15 augustus in Park Den Brandt, Antwerpen. Op het jaarlijkse jazzfestival kwamen 15.000 bezoekers af, waarmee het evenement nagenoeg uitverkocht was. Door de programmering, die met onder anderen rapper Yong Yello en popzanger Iggy Pop uit meer dan louter jazz bestond, vond een divers publiek iets van zijn gading in Antwerpen. Bertrand Flamang (woordvoerder Jazz Middelheim): "Een leuke vaststelling is dat er voor de zoveelste editie op rij veel commotie en discussie was ontstaan over het programma. Uiteindelijk bleek tijdens het festival dat iedereen blij was met wie er op ons podium stond. Dat blijkt ook wel uit het recordaantal meerdagenpassen dat werd verkocht." De data voor Jazz Middelheim 2023 zijn inmiddels ook bekend: zaterdag 12 tot en met dinsdag 15 augustus.

Op pagina 14 en verder doen Roland Huguenin en Joke Schot verslag van hun bezoek aan beide festivals.

Barbara Thompson op de hoes van een plaat van haar formatie Paraphernalia.

Saxofonist Barbara Thompson dood

De Britse 'Lady Saxophone' Barbara Thompson is 9 juli overleden, achttien dagen voor haar 78ste verjaardag. Ze had al 25 jaar af te rekenen met de ziekte van Parkinson. Thompson leidde haar eigen jazzrockband Paraphernalia en werkte met Colosseum. Ze was getrouwd met Colosseum-drummer Jon Hiseman (1944-2018), die ze bij tal van haar muzikale projecten betrok. In 1975 werkte ze mee in het United Jazz + Rock Ensemble, waarbij pianist Wolfgang Dauner, trombonist Albert Mangelsdorff, saxofonist Charlie Mariano, trompettist Ack van Rooyen, gitarist Volker Kriegel en bassist Eberhard Weber. Thompson nam minstens een dozijn platen op voor Intuition. Haar muzikale erfenis is samengebracht in een jazzbox met veertien cd's met 27 complete radioprogramma's, getiteld 'Live At The BBC' (veertien uur muziek uit de jaren 1969-1990, met trompettist Kenny Wheeler, bassist Jack Bruce en trompettist Ian Carr. 'Never Say Goodbye' (2005) is haar meest jazzachtige plaat, 'Songs From The Center Of The Earth' is haar soloplaat. Ze nam het album in augustus 1990 op in de abdij van Thoronet, Var. Begin 2020 verscheen haar autobiografie 'Journey To A Destination Unknown'. In 2003 arrangeerde Thompson twaalf nummers voor een album met dezelfde titel, producer was haar man Jon Hiseman. (emf)

Fred Hersch tekent bij ECM

Het volgende album van pianist Fred Hersch zal in september bij het Duitse ECM-label verschijnen. De titel is 'The Song Is You' en Hersch wordt onder anderen begeleid door trompettist Enrico Rava. Zijn laatste platen maakte Hersch voor het Palmetto-label.

NEA Jazz Master Kenny Garrett in 2015 in Paradox, Tilburg. (Foto: Tom Beetz)

NEA BENOEMT JAZZ MASTERS 2023: REGINA CARTER, KENNY GARRETT, LOUIS HAYES

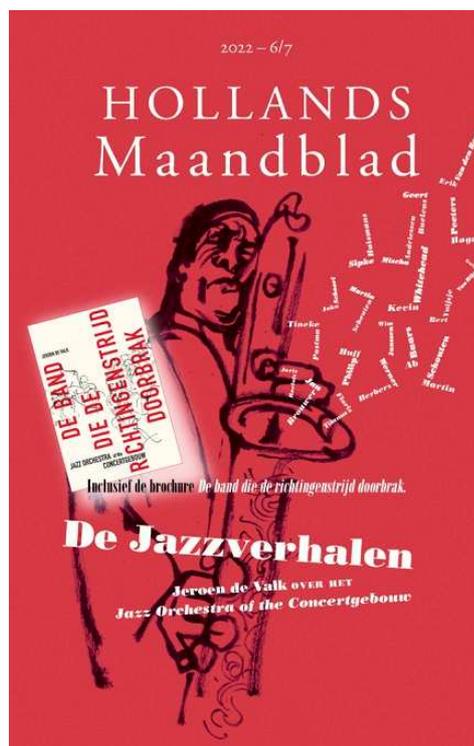
Violiste Regina Carter, saxofonist Kenny Garrett en drummer Louis Hayes zijn tot NEA Jazz Master 2023 benoemd. De onderscheiding, verstrekt door de Amerikaanse overheidsorganisatie National Endowment for the Arts, is de hoogste eer voor een nog levende (meestal) Amerikaanse jazzmusicus. Aan de benoeming is een bedrag van 25.000 dollar verbonden.

Zowel Carter, Garrett als Hayes zijn geboren in Detroit, Michigan. Tegenwoordig wonen ze alledrie bij elkaar in de buurt: Carter en Garrett in New Jersey en Hayes in New York. Ter gelegenheid van de benoeming geven Carter, Garrett en Hayes op 1 april 2023 een feestelijk concert in het Kennedy Center for the Performing Arts in Washington. Het is voor de veertigste keer dat een aantal NEA Jazz Masters wordt benoemd. De eerste drie in 1982 waren trompettist Roy Eldridge, trompettist Dizzy Gillespie en orkestleider Sun Ra.

Voor meer berichten uit de jazzscene zie pagina 26.

JAZZ OP PAPIER

LICHTE KOST

De Jazzverhalen gastred. Erik van den Berg en Bert Vuijsje

Dubbelnummer van Hollands Maandblad,
jaargang 64, nr. 6/7 (= 895/896),
juni/juli 2022,
73 pagina's, prijs 9,90 euro.
www.hollandsmaandblad.nl

Lees hier een deel van de inhoud:
<https://bit.ly/3cEepkr>

**Bekijk hier het overzicht van alle
boekbesprekingen die in Jazzflits
verschenen:** <https://bit.ly/3iiHUrS>

'Maar papa, waarom is dit nou een jazzgedicht?' 'Omdat ik het zeg.' Natuurlijk is het niet zo gegaan, maar de titel roept wel die associatie op. Mischa Andriessen, die zowel gedichten schrijft als over jazz, maar dit bij mijn weten nooit heeft gecombineerd, deed dat nu wel door er een speciale draai aan te geven. Het is te vinden in het aan jazz gewijde nummer van Hollands Maandblad. Er staat meer ongewone poëzie in, zoals die over achttien platenlabels, door Geert Buelens bezongen in een cyclus van puntige karakteristieken van 4-12 regels elk.

Het blad werd, eerst nog als Hollands Weekblad, in 1959 opgericht door K.L. Poll, als een orgaan, opererend op de grens van een literair en opiniërend blad. Poll was toen chef-kunst van het Algemeen Handelsblad en uit de kennismaking met Martin Schouten, schrijver voor die krant, kwam begin 1968 het tweedelig artikel voort over free jazz; om de kenmerken, zo zegt hij nu, min of meer aan zichzelf uit te leggen. Hij vindt het inhoudelijk niet slecht, maar te lang en vormeloos, net als jazz van die dagen: 'op de plaat is het een kwelling'. Verwacht nu niet een uitgebreide evaluatie van zijn bevindingen: zijn bijdrage is met één pagina de kortste van het hele nummer.

Er zijn meer terugblikken: die van Guido van Rijn op zijn boekenreeks over Amerikaanse presidenten en de blues, en van Kevin Whitehead over diens opus 'New Dutch Swing'. Een vakman als Werner Herbers had de stukken die George Handy voor de band van Boyd Raeburn schreef, nader kunnen belichten, maar zijn verhaal is grotendeels een verslag van zijn bezoek aan de man in 1996.

Jeroen de Valk schreef over het Jazz Orchestra of the Concertgebouw. Het blijkt een onderdeel te zijn van een uitgebreider verhaal, dat in een extra boekje wordt bijgeleverd. Gaat het hier vooral om de leider Henk Meutgeert, daar gaat hij ook in op de verrichtingen van zijn opvolgers Dennis Mackrel en Rob Horsting.

Onbedoeld zijn er een paar connecties met de actualiteit. Nog voor diens overlijden schreef Hagar Peeters een ode aan Remco Campert en Sipke Huismans gebruikte een overbekende regel uit een van diens gedichten voor de titel van een verrassende bijdrage: 'Gemompel van bedelaars'. Het is een aaneenschakeling van schijnbaar spontane invallen; vanaf puberaal genot tot aan zijn pensionering als directeur van de AKI (Academie voor Kunst en Industrie) in Enschede, met de radio en de jazz – ook qua vorm – als een rode draad.

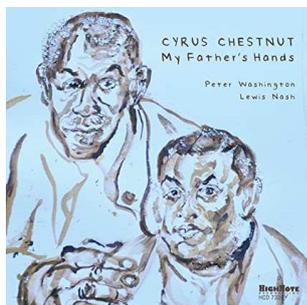
Ook anderszins is er de actualiteit. Van de beide redacteurs geeft Erik van den Berg een voorproefje van zijn biografie van Misha Mengelberg, geboren in Kiev (!). Zijn Duitse moeder had als harpiste daar na vele omzwervingen werk gevonden.

Bert Vuijsje signaleert het groot aantal Joden onder muzikanten en degenen eromheen, onderbouwt dat met citaten, zoekt een verklaring, slaat eerst nog een zijpaadje in – spelen Joden ook joodse jazz? – maar komt er niet uit. Hij had zich kunnen afvragen of de verhoudingen bij schrijvers, bouwvakkers, boerenknechten anders liggen. Of ligt het misschien aan de cultuur van de zwarte baptistengemeente, van Italianen, Russen, Joden, waar muziekbeoefening een wezenlijk onderdeel is van hun bestaan? Waarbij de hele vraagstelling in feite een non-issue is. Tezamen resulteren de twintig bijdragen in een licht verteerbare bundel met veel 'afterthoughts' en aanzetten tot, smaakvol opgediend, inclusief tekenwerk van Floris Tilanus, die ons een heerlijk kijkje gunt bij Monk thuis aan het klavier, terwijl zijn vrouw de afwas doet en de afgedroogde borden gewoon op de vleugel stapelt, bij schemerlicht, conform de titel van Monks compositie: 'Crepuscule with Nellie'.

Jan J. Mulder

JAZZ OP DE PLAAT

CYRUS CHESTNUT My Father's Hands HighNote

Dit is heel erg mainstream. Een pianotrio dat standards speelt, en daarnaast wat eigen werk dat klinkt alsof het ook al een eeuwigheid bestaat. Een hoofdrol voor de pianist, begeleidende taken voor de bassist en de drummer, gelardeerd met wat solospotjes.

Is dat erg? Niet als je open staat voor de nuances. Neem de arrangementen. Leider/pianist Cyrus Chestnut voorzag de stukken van zorgvuldige partijen voor bas en drums. Daardoor krijgen ze vorm, contrast en soms net andere akkoorden. Hij ging niet de studio in met het idee: we zien wel. (Tommy Flanagan, die ik herhaaldelijk met dezelfde begeleiders zag spelen, kon zich dat wel veroorloven, maar was dan ook een genie.)

Bovendien had hij voor dit trioalbum 'My Father's Hands' een thema gekozen: zijn vader. Die had zichzelf piano leren spelen en musiceerde vooral in de baptistenkerk. McDonald Chestnut zag dat zijn zoon talent had, en zorgde ervoor dat de jonge Chestnut het niet ook allemaal zelf hoefde uit te vogelen. Hij legde wat geld apart en stuurde hem op pianoles. 'The rest is history', zoals dat heet. Pa Chestnut overleed begin vorig jaar op 85-jarige leeftijd. Op 14 december 2021 zagen Chestnut cum suis kans de muziek op te nemen, ondanks corona. Ze deden het dan ook in één dag.

Het trio speelt vlotte standards, een paar zeer bezonken ballads (je kunt tussen de basnoten door gerust naar de wc), een enkele gospel waar je spontaan van bekeerd wordt en wat eigen werk. De 'originals' hebben pakkende melodietjes, zeer jambare akkoorden en een mooie groove.

De grootste charme zit 'm echter simpelweg in de uitvoeringen. Het sprankelende pianospel en de uitstekend ingespeelde, heftig swingende ritmesectie. Evenals bij destijds de trio's van Oscar Peterson of Cedar Walton heb je geen seconde het idee dat er nog een blazer of vocalist bij moet. Dit trio is een compleet orkest.

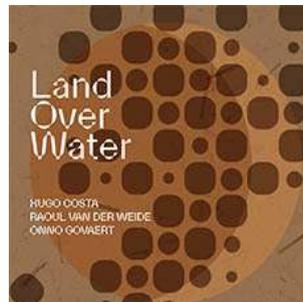
Jeroen de Valk

Bezetting:

Cyrus Chestnut (piano),
Peter Washington (bas), Lewis Nash (drums).

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

COSTA/VAN DER WEIDE/GOVAERT Land Over Water Creative Sources

De Rotterdams-Portugese altsaxofonist Hugo Costa kennen we vooral van de meedogenloze punkjazztrio's Anticlan en Albatre. Dat hij meer pijlen op zijn boog heeft dan scheur- en schreeuwwerk, blijkt uit de eerste cd van dit nieuwe collectieve trio met bassist Raoul van der Weide en drummer Onno Govaert. Het album, 'Land Over Water', opent met een ongebelegde saxsolo, die Eric Dolphy in herinnering roept. Als eerst Govaert en daarna ook Van der Weide zich bij hem voegen, blijft de muziek speels, haast dansant. Costa zoekt het niet in overrompelende notenreeksen, maar kiest voor hoekige melodielijnen, soms met een Braxton-achtige stotter. Alle vier de stukken hebben een dergelijke opbouw, steeds vanuit de verstilling naar wat grotere dynamiek. In 'Wortel schieten' bereikt het trio daarbij een climax waarbij Costa wel weer scheurt en gilt dat het een aard heeft. Knap is dat er na die climax ook weer gestaag wordt afgebouwd naar een haast swingachtige sfeer. Dat maakt deze volledig vrij geïmproviseerde muziek van begin tot eind boeiend. We mogen het Portugese label Creative Sources dus dankbaar zijn dat ze deze fijnproeversmuziek uitbrengen.

Herman te Loo

Bezetting:

Hugo Costa (altsax),
Raoul van der Weide (bas, objecten),
Onno Govaert (drums).

Hier is het trio live aan het werk:

https://youtu.be/1a0NW_WjSAM

TERRI LYNE CARRINGTON
New Standards, Vol. 1
Candid Records

Terri Lyne Carrington is oprichter en artistiek directeur van The Berklee Institute of Jazz and Gender Justice, maar wij kennen haar vooral als jazzdrummer. Zelf zal ze haar activiteiten als activist, opleider, voorvechter van gendergelijkheid en stem en pleitbezorger voor inclusiviteit voor vrouwen, trans en non-binaire mensen in de jazz en daarbuiten wellicht belangrijker vinden. In haar nieuwe project 'New Standards' laat ze haar licht schijnen over door vrouwen geschreven jazzstandards. Een project dat samengaat met een boek met bladmuziek van 101 door vrouwen geschreven composities. Het boek, een alternatief voor het befaamde 'Real Book' wordt tegelijk met deze cd in september 2022 uitgebracht.

Elf composities daarvan werden op deze cd gezet. Het woord 'Standards' betekent niet dat het jazzstandards zijn, maar dat in de ogen van Carrington wel zouden moeten zijn. Op Abbey Lincolns 'Throw it away' na, dat met enige goede wil nog een standard genoemd kan worden, is van vrijwel alle nummers slechts een enkele opname opgenomen, doorgaans door de componist zelf. Wat Carrington met deze cd bewijst is dat vrouwen net zulke sterke en mooie composities kunnen schrijven als mannen. Haar concept voor deze cd is sympathiek maar leidt door het grote aantal gasten die meestal niet meer dan in één nummer meespelen ook tot een muzikale grabbelton. Op zich is dat geen probleem want de muziek beweegt zich voornamelijk op hetzelfde terrein van de mainstream jazz. Haar vaste ritmetrio is subliem met een van de beste bassisten van dit moment (Linda Oh), de met de piano dansende Kris Davis en zelf spelend als een subtiele rots in de branding. Slechts in één nummer wordt de mainstream doorbroken door gasttrompettist Ambrose Akinmusire, die met atonale en voorzichtige free-jazz accenten een andere spanning aanbrengt. Maar uiteindelijk slaagt Carrington in haar opzet door aan te tonen dat composities van vrouwen een herwaardering behoeven, zoals voor Anat Cohens onbekende compositie 'Ima', die zo maar een standard van de toekomst zou kunnen worden.

Tom Beetz

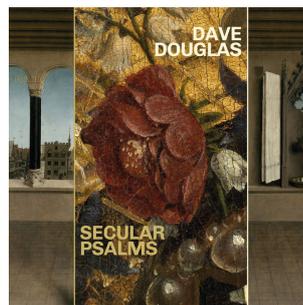
Bezetting:

Nicholas Payton (trompet), Matthew Stevens (gitaar), Terry Lyne Carrington (drums), Kris Davis (piano), Linda May Han Oh (contrabas)
 + Ambrose Akinmusire (trompet), Ravi Coltrane (tenorsax), Elena Pinderhughes (fluit), Val Jeanty (elektronica), Negah Santos (percussie), Julian Lage (gitaar), Melanie Charles, Samara Joy, Michael Mayo, Dianne Reeves, Somi (zang), Shadrack Oppong (spoken word), Wind Ensemble met Milena Casado Fauquet (bugel), Anabel Gil Diaz (fluit), Veronica Leahy (bas-klarinet).

Bekijk hier een video over het project:

https://www.youtube.com/watch?v=gUheNM_dHkA

DAVE DOUGLAS
Secular Psalms
Greenleaf Music

De Amerikaanse trompettist Dave Douglas is regelmatig in onze contreien, en als het even kan, bezoekt hij dan de Sint Baafskathedraal in Gent. Hij is namelijk erg onder de indruk van het wereldberoemde meerluik 'De aanbidding van het Lam Gods' (1432) van Jan van Eyck. Toen Wim Wabbes van het Gentse theater Handelsbeurs hem benaderde met een compositieopdracht, nam hij het kunstwerk dus als uitgangspunt. Twee andere ideeën voor 'Secular Psalms' waren de muziek van Van Eycks tijd- en landgenoot Guillaume Dufay en de inzet van een groep jonge Belgische improvisatoren: tubaïste Berlinde Deman, gitarist/luitist Frederik Leroux en drummer Lander Gyselinck. Uit Amerika nam hij celliste Tomeka Reid mee en uit Amsterdam rekruteerde hij de Poolse pianiste Marta Warelis. De coronacrisis zette het project wel op losse schroeven, maar in november vorig jaar kon de suite toch worden uitgevoerd, onder meer op het festival November Music, dat coproducent van het stuk werd. Douglas weet in 'Secular Psalms' een goede balans te vinden tussen akoestische en elektronische muziek, tussen Amerikaanse en Europese muziek en tussen middeleeuwse en hedendaagse klanken. Met tuba (en soms de middeleeuwse serpent) en cello in plaats van bas blijft de toets licht, zeker met het soepele drumwerk van Gyselinck. De onopgesmukte zang van Deman (die soms duetten met de leider zelf aangaat, zoals in 'Agnus dei') is breekbaar en ontroerend, en de serpent en het harmonium zorgen met hun klankkleuren voor weemoed, zonder dat het ergens larmoyant wordt. En in de afsluiter 'Edge of night' worden we meegevoerd naar de strijdbaarheid van het 'We shall overcome' van het Liberation Music Orchestra. Het sextet klinkt verrassend ingespeeld, en dat is des te opmerkelijker als je bedenkt dat ieder zijn/haar partij afzonderlijk moest inspelen. Een samenkomen in de studio was vanwege covid immers niet mogelijk. **Herman te Loo**

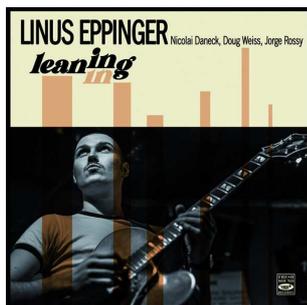
Bezetting:

Dave Douglas (trompet, zang), Berlinde Deman (serpent, tuba, zang), Marta Warelis (piano, prepared piano, harmonium), Frederik Leroux (gitaar, elektronica. luit), Tomeka Reid (cello), Lander Gyselinck (drums, elektronica).

Beluister hier tracks van het album:

<https://bit.ly/3phZSOz>

LINUS EPPINGER
Leaning In
 Fresh Sound Records

Zin in een groovy jazzgitaar? Nu met deze cd wordt u op uw wenken bediend. Op de debuut-cd 'Leaning In' van Linus Eppinger voert de gitaar de boventoon. Hoewel, ook de andere muzikanten van dit kwartet krijgen alle ruimte om naar hartelust uit hun bol te gaan. Het nummer 'Deedy dede' heeft alle ingrediënten voor de juiste swingende soep en dat uit eigen keuken! Dat geldt overigens voor de meeste nummers op deze cd. Mooie ballads en gedegen 'mainstream' wisselen elkaar af. De meeste nummers heeft Eppinger zelf geschreven. Slechts twee stukken op deze cd zijn 'originals', maar zijn eigen composities doen er niet voor onder. Eppinger is een man van de lange noten. Zijn lyrische spel neemt je op sleeptouw. Zo zit je voor je het weet te wiegen op de bank. Drummer Jorge Rossy stuwt effectief en zonder overdaad. Met zijn spaarzame rake klappen en fraai bekkenwerk creëert hij een puike basis. Daar kan bassist Doug Weiss ook wat van. Deze in Berlijn wonende bassist pompt in elk nummer op dit album de juiste portie energie. Bluesy nummers als 'King Samuel II' en het openingsnummer 'Chippin' with Bill' zijn prima showcases voor dit aanstormende jazztalent. De lessen van zijn leermeesters, Martijn van Iterson en Jesse van Ruller zijn bij hem in vruchtbare aarde gevallen. En gezien zijn Europese concertschema van deze zomer gaat de muziek van Linus Eppinger er in als Gods woord in een ouderling. Dat belooft nog wat voor deze gitarist die nog aan het begin van zijn carrière staat. Als u na het beluisteren van dit debuut de jonge meester zelf aan het werk wilt zien, hou dan zijn website in de gaten:

<https://www.linuseppinger.com>.

Sjoerd van Aelst

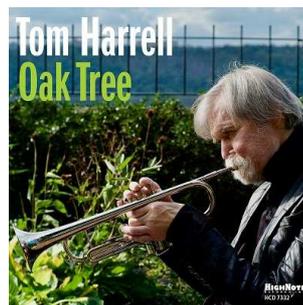
Bezetting:

Linus Eppinger (gitaar),
 Nicolai Daneck (piano),
 Doug Weiss (bas),
 Jorge Rossy (drums).

Bekijk het kwartet live in 'Deedy dede':

<https://www.youtube.com/watch?v=LpSj5bjrXBO>

TOM HARRELL
Oak Tree
 HighNote

Tom Harrell heeft in vijf decennia meer dan dertig albums opgenomen onder eigen naam. Harrell heeft inmiddels de respectabele leeftijd van 76 bereikt, maar aan zijn spel is dat allerm minst te horen. Op dit nieuwe album 'Oak Tree' horen we dezelfde kwaliteiten als in zijn werk van jaren terug. De maestro swingt en fraseert nog als een jonge hond. Harrell heeft alle stukken zelf geschreven. Hij laat op dit album meerdere kanten van zijn smaak en ervaring horen. Hij varieert van Horace Silver-achtige 'tunes' met een lekker catchy thema tot gekke Monkiaanse (springerige of juist heel monotone) melodieën, en vlecht tussendoor een lekker recht-toe-recht-aan bebopstuk in. Als je je voorstelt hoe de stukken ontstaan, dan zie je iemand voor je die aan de piano intellectuele puzzelstukjes in elkaar zet: het zijn nooit simpele liedjes met een zekere voorspelbaarheid. En dat maakt het ook juist interessant! Verder weet de band met dit materiaal uitstekend overweg te gaan. Naar eigen zeggen zoekt Harrell kompanen die zowel een eigen stijl hebben als in staat zijn een team te vormen. Pianist Perdomo, bassist Okegwo en drummer Cruz klinken inderdaad superhecht. In de stukken is de ruimte waar de solisten over mogen improviseren ook altijd een lekker bedje.

Als blazer wisselt Harrell tussen trompet en flugelhorn. Harrells trompetgeluid is van zichzelf al warm, omfloerst en enigszins hees, dus het verschil met de flugelhorn is niet eens zo groot. Op een enkel stuk speelt hij een solo op de flugelhorn maar zijn ook begeleidende trompetlijnen ingedubbd, wat een beetje bevreedend uitpakt. Harrell klinkt meer als Chet (Baker) dan als Freddy (Hubbard): verwacht van hem geen spierballenvertoon met 'highblowing', daar is het de man zijn karakter niet naar. Harrell heeft een complexe geestelijke beperking: hij lijdt aan schizofrenie. In dat licht is het bewonderenswaardig dat hij zo met zijn handicap heeft weten om te gaan en muzikaal tot zulke grote prestaties heeft kunnen komen. Dit album is daar een mooie aanvulling op.

Bart Noorman

Bezetting: Tom Harrell (trompet, flugelhorn), Luis Perdomo (piano), Fender Rhodes), Ugonna Okegwo (bas), Adam Cruz (drums).

JASPER HØIBY
What It Means To Be Human
 Planet B / Edition

'What It Means To Be Human' is de tweede cd van een serie van vier albums van Jasper Høiby's label Planet B. Planet B legt zijn focus op existentiële problemen van klimaatverandering, kunstmatige intelligentie en monetaire problematiek. En bovenal op de vraag wat het betekent om mens te zijn. Die vragen worden in tien composities –geschreven en gearrangeerd door Høiby - door dit bijzondere trio aan de orde gesteld. De nummers worden vaak voorafgegaan door een kort fragment uit de podcasts van journalist Krista Tippett, die de podcast 'On Being' maakt waarin ze gesprekken voert met belangrijke filosofen als Grace Lee Boggs, Ruby Sales en Jane Goodall, die zich uitspreken over vragen wat het betekent om een mens te zijn, hoe we willen leven en hoe onze relatie tot anderen is. Dat geeft deze cd zowel een sombere kijk op de mensheid als de hoop op een betere toekomst. In de muziek zelf is daar niet zo veel van te merken. Iedereen kan die op zijn eigen manier invullen en kan die naar gelang van zijn of haar stemming als somber of optimistisch interpreteren. Vast staat wel dat de composities van een grote schoonheid zijn en de uitvoering daarvan indringend, intensief, soms zelfs opwindend is. De Deense Høiby, die zich met zijn groep Phronesis tot een van de belangrijkste bassisten van deze tijd heeft ontwikkeld, slaat met dit trio een nieuwe meer ingetogen weg in. De drie leden doen niet voor elkaar onder en hebben hun individuele bijdragen ondergeschikt gemaakt aan het collectief. Hun missie om een connectie tussen de mensheid en de planeet Aarde te bewerkstelligen wordt op die manier in het klein uitgevoerd. Uiteindelijk toont de muziek zelf aan dat er een optimistische kijk op de menselijke toekomst mogelijk is. Dankzij de muziek waarin een enkele keer een vleugje elektronica wordt gebruikt en waarin vooral te genieten valt van prachtige reflecterende hedendaagse jazz.

Tom Beetz

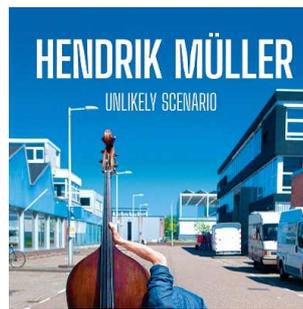
Bezetting:

Jasper Høiby (contrabas, elektronica),
 Josh Arcoleo (tenorsax),
 Marc Michel (drums).

Bekijk hier een video over de cd:

<https://www.youtube.com/watch?v=btq0uwi1KLs>

HENDRIK MÜLLER
Unlikely Scenario
 Jazz Sick Records

De discografie van een bassist is vaak lang, vooral als je zo'n mooie toon hebt als Hendrik Müller. Dan ben je veel gevraagd en speel je op volle kracht mee in de jazzwereld. Wat dan, als je ook nog eens een hele portfolio hebt volgeschreven met eigen stukken. Ja, dan zit er maar een ding op; een eigen cd opnemen en uitbrengen. En daar is die dan: 'Unlikely Scenario', de debuut-cd van Hendrik Müller. Het is een trio-cd geworden met Christian Pabst op piano en Nick Thessalonikefs op drums. Hendrik Müller komt oorspronkelijk uit Duitsland, maar heeft zich na zijn studie aan het conservatorium van Amsterdam met succes genesteld in de Nederlandse jazzscene. 'Unlikely Scenario' is gevuld met melodische nummers, soms introvert en bezonken, maar ook up-tempo met veel polyritmiek. Müller geeft zijn medemuzikanten de ruimte zonder zichzelf weg te cijferen. Hij laat zijn bas zingen in vele variaties, met en zonder strijkstok. Pianist Pabst is een internationaal gevierde muzikant van eveneens Duitse origine en heeft net als Müller Amsterdam als thuisbasis. Datzelfde geldt voor de Griek, Nick Thessalonikefs. Deze drummende wereldburger vindt ook in Mokum zijn plekje thuis. De muziek van deze drie import-Amsterdammers is prettig en onderhoudend, maar kent ook schurende momenten. In het tegendraadse 'Erwachen' spelen de drie bij vlagen flink tegen elkaar op in een fraai, maar dwingend thema. Dat gaat in golven, net als bij het echte ontwakken.

De eerste akkoorden van 'Time to go home' zetten je op het verkeerde been. Wordt het een blues of nemen de heren een andere afslag? Wat hun keuze ook is, spannend is het zeker. Hendrik Müller heeft met de cd 'Unlikely Scenario' een scenario geschreven voor een glansrijke muzikale toekomst.

Sjoerd van Aelst

Bezetting:

Christian Pabst (piano),
 Hendrik Müller (bas),
 Nick Thessalonikefs (drums).

Bekijk het trio live in Amsterdam:

<https://www.youtube.com/watch?v=dFJoK3v8KGA>

THE NEW YORK SECOND
Music At Night (And Other Stories)
 Eigen Beheer (www.haraldwalkate.com)

The New York Second is de cryptische titel van een jazzformatie met als aanjager Harald Walkate. De band bestaat al zeven jaar en 'Music At Night' is de derde cd. Harald Walkate is naast pianist een getalenteerde componist. Zijn stukken gaan ergens over en dat legt hij haarfijn uit in het cd-boekje bij het album. De muziek op deze cd kent vele bronnen van inspiratie. De essays van de Brits-Amerikaanse schrijver Aldous Huxley lopen als leidraad door deze cd, maar ook andere, persoonlijke ervaringen en anekdotes zijn door Walkate omgezet in klinkende jazzmuziek. Zo refereert het stuk 'The keys ain't the keys no more' aan een taxirit in Key Biscayne. De 'taxidriver' was er geboren en getogen en vond het de mooiste plek op aarde. Op de vraag hoe hij aankeek tegen het onherroepelijke lot van de eilanden in het licht van de klimaatverandering antwoordde de taxichauffeur kernachtig de titel van het nummer. Zo refereert het nummer 'Him, a bull ha! a bird' aan een anekdote over Picasso, die Hemingway fijntjes corrigeerde betreffende een voorstelling op een recent schilderij in zijn atelier. U begrijpt het; over alles is heel goed nagedacht. Voor de composities op deze cd had Harald Walkate meer stemmen nodig. Vandaar dat de groep The New York Second op deze cd is gegroeid tot een septet. Deze meerstemmigheid komt geweldig goed uit de verf in de composities. Walkate maakt beeldende muziek met een zweem van jazz uit de grote stad. Rust en hectiek wisselen elkaar af, maar in alles is er harmonie. De melodie van het stuk 'The ayes have it' wordt door de blazers collectief geblazen met een subtiliteit dat doet denken aan de gloriejaren van de beroemde Gill Evans. Dat alles zo prima klinkt komt niet alleen door de fraaie composities, maar dan ook de 'jazzpower' achter de lessenaartjes. Rasmuzikanten als trompettist Teus Nobel, saxofonist Jesse Schilderink of trombonist Vincent Veneman kun je wel om een boodschap sturen. Een speciale rol in de stukken van Harald is weggelegd voor bassist Thomas Pol, die met een heldere, resolute aanslag een heerlijke baspartij neerzet. The New York Second laat op deze cd horen dat jazzmuziek zichzelf steeds vernieuwt en dat de muzikanten van nu eigentijdse muziek kunnen maken die voortbouwt op traditie en toch een eigen signatuur heeft.

Sjoerd van Aelst

Bezetting:

Teus Nobel (trompet, flugelhorn), Mark Alban Lotz (altfluit), Jesse Schilderink (tenorsax), Vincent Veneman (trombone), Max Sergeant (drums), Thomas Pol (bas), Harald Walkate (piano).

Luister hier naar een track van de plaat:

<https://www.youtube.com/watch?v=50f8KxnYDHE>

OWLMAN
Owlman
 Creative Sources

Wie googelt op de naam Owlman krijgt zoekresultaten die de superheld van DC Comics betreffen. De nieuwe groep van de Argentijns-Amsterdamse toetsenist/componist Nico Chientaroli dankt zijn naam ongetwijfeld aan de gedaanteverwisselingen die de muziek van het nonet kan ondergaan. Het repertoire onttrekt zich namelijk op ieder moment aan classificatie. Waar de openingstrack, 'Profeta originario' en het aanstekelijke 'La Danza del fuego' worden voortgestuwd door dansbare, rockachtige grooves, belanden we met 'El dragon' in bijna ouderwetse freejazz en doet de opening van 'Pepi y sus tambores' denken aan modern-klassieke kamermuziek met cello (Pau Sola), fagot (Jan Willem van der Ham) en basklarinet (Ziv Taubenfeld) waarna het stuk met een Monk-achtige pianosolo opschuift in de richting van de jazz. De rode draad in de muziek van Owlman is dan ook die van verwarring en van een flinke scheut psychedelica. Voor dat laatste zet Chientaroli zijn synthesizer in en doet hij een beroep op de elektronica van Jarno van Es. Met behulp van literaire teksten (van onder meer William Burroughs en Jorge Luis Borges) die hij zelf declameert, schept hij zo een bizarre, surrealistische sfeer die hooguit doet denken aan het excentrieke werk van dichter/performer Copernicus (Joseph Smalkowski). In 'Jinete' zet hij een liedje van de bij ons onbekende Argentijnse singer/songwriter José Iglesias naar zijn hand. Met een bitterzoete cello en een warme baritonsaxsolo aan het eind weet hij met deze bewerking zeker te ontroeren.

Herman te Loo

Bezetting:

Hernán Samá (altsax), Ziv Taubenfeld (basklarinet), Jan Willem van der Ham (fagot, baritonsax), Pau Sola (cello), Nico Chientaroli (piano, synthesizer, stem), Jarno van Es (elektronica) Miguel Petruccelli (gitaar), Renato Ferreira (basgitaar), Onno Govaert (drums)

Luister hier naar tracks van het album:

<https://nchientaroli.bandcamp.com/releases>

PRASHANT SAMLAL**Visitors****ZenneZ Records**

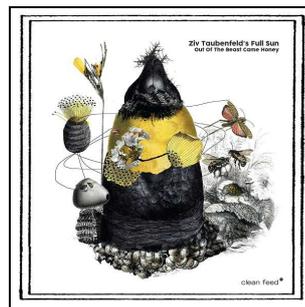
Anders dan zijn naam doet vermoeden is Prashant Samlal (1996) een Amsterdamse gitarist. Samen met een stel studievrienden maakte hij dit album. Dat kwam zo. Samlal studeerde in 2018 cum laude af aan het conservatorium van Utrecht. Direct al was hij actief in bandjes en op festivals. Zijn studiematen kwamen uit Amsterdam, Utrecht en Rotterdam. Je weet wel hoe dat gaat: ze kwamen bij elkaar op school en wisselden ideeën uit. Samlal noemde de resultaten 'leuke kruisbestuivingen'. Toch is het kwartet niet vernoemd naar de leden maar naar de initiator. Dat komt door de composities, want daar draait het om in het artistieke leven van de gitarist. Vanaf het begin componeert hij al. Dus ook de tien stukken op 'Visitors'. De componist is een denker. Het gaat bij hem om mensen, de relativiteit van het mensdom en spiritualiteit. Hoewel vooral jazzmuzikanten zijn beïnvloeders waren, is er ook een vleugje rock ('Big backyard') en een snufje elektronica ('Resistence was every step'). De vrijheid in de composities en het feit dat zijn geluid nogal uniek is, maakt dat het album balanceert tussen gemoedelijke toegankelijkheid en aangename spanning. In 'Unspoken' zingt Fenne Scholte. Tekstloos. Logisch met die titel. Ze wordt op dat stuk begeleid door trompettist Daniel Clason en Prashant Samlal. Een mooi rustpuntje. 'Visitors' gaat beslist niet over virtuositeit, gelukkig wel over muzikale vriendschappen.

Peter J. Korten**Bezetting:**

Prashant Samlal (gitaar),
 Roel Hazendonk (piano),
 Freek Mulder (bas),
 Mees Siderius (drums).

Beluister hier een stuk van de cd:

<https://www.youtube.com/watch?v=I5qgDkNPyyo>

ZIV TAUBENFELD'S FULL SUN**Out Of The Beast Came Honey****Clean Feed**

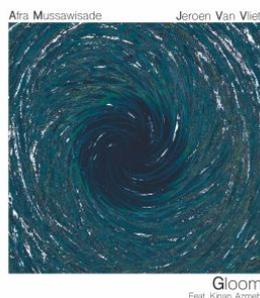
Vorig jaar verraste basklarinettist Ziv Taubenfeld met het titelloze debuutalbum van zijn septet Full Sun (dat in 2019 live werd opgenomen in het Bimhuis). De Amsterdamse Israëliër liet er geen gras over groeien, en riep de band in oktober 2020 weer bijeen in het Amsterdamse Splendor voor een nieuwe opname. Voor trompettist Luis Vicente en bassist Shay Hazan gooide de coronacrisis roet in het eten, zodat voor 'Out Of The Beast Came Honey' de groep is gereduceerd tot een sextet met een nieuwe bassist (Omer Govreen). Dat betekent geenszins dat Full Sun aan kwaliteit heeft ingeboet. Sterker nog, de opvolger is zo mogelijk een nog krachtiger statement dan de eerste plaat. Taubenfeld heeft een goede hand in het schrijven van gedragen, bezwerende melodieën die door het ensemble tot een ronkend geheel worden gesmeed. Met toppers als trombonist Joost Buis en rietblazer Michael Moore naast de leider is dat niet zo verwonderlijk. Al in de openingstrack, 'Gold wood', maakt de eerste zich met een vlamme solo los uit het hypnotische collectief. Moore doet iets soortgelijks in zijn klarinetsolo over de slepende beat van 'Andalus fig tree', een woestijnsong met 'Caravan'-achtige kwaliteiten. Taubenfeld schildert fraai met de klankkleuren van de groep, en brengt hommages aan helden als altsaxofonist Jemeel Moondoc (in 'MoonDoctor') en drummer Sunny Murray ('Blues for Sunny'). Daarmee maakt hij duidelijk waar hij in de muziektraditie staat, terwijl hij muzikaal laat horen hoe je daar in de 21ste eeuw op voort kunt bouwen.

Herman te Loo**Bezetting:**

Joost Buis (trombone), Ziv Taubenfeld (basklarinet),
 Michael Moore (klarinet, altsax), Nicolas Chientaroli
 (piano, objecten), Omer Govreen (bas), Onno Govaert
 (drums, percussie),

Luister hier naar tracks van het album:

<https://bit.ly/3CbY5Iz>

JEROEN VAN VLIET/AFRA MUSSAWISADE**Gloom****Home Records**

De samenwerking tussen pianist Jeroen van Vliet en de van origine Iraanse slagwerker Afra Mussawisade gaat al een flinke tijd terug. Toen de Nederlander in 2009 een compositieopdracht van het North Sea Jazzfestival kreeg, nam hij de percussionist op in zijn groep Sikeda. De laatste tijd bleef het wat stil, maar de wens om weer samen iets te gaan doen, bleef. In mei vorig jaar doken ze daarom de studio van het Belgische label Home Records in en namen er dit album, 'Gloom', op. Van Vliet en Mussawisade delen een liefde voor muziek uit allerlei windstreken, van het Midden-Oosten tot Afrika en India. Daarbij proberen ze niet letterlijk een traditie na te apen, maar laten ze zich leiden door associaties en gevoel. Daarbij hebben ze een sterke hang naar melancholie, hetgeen zich ook verradert in de titel van de cd. Zeker wanneer de Syrische klarinetist Kinan Azmeh (die Van Vliet kent van een project met Eric Vloeimans) zich bij hen voegt, slaat de balans daarnaar door. Zijn klaaglijke klank, die doet denken aan de duduk, kleurt bijvoorbeeld het titelstuk. Op de nummers waarop Azmeh meedoet, is het duidelijkst de Arabische invloed te horen. Die biedt echter ook wel vrolijkheid, zoals te horen is in het feestelijke 'Fairground'. Dat Van Vliet en Mussawisade ook genoeg aan elkaar hebben, blijkt uit de acht tracks waarop Azmeh niet meespeelt. Het rijke slagwerk van de Iraniër, het vederlichte toucher van Van Vliet en de subtiele elektronica zorgen voor muzikale verhalen, van het heupwiegende Zuid-Afrikaanse 'Arrival' tot het hypnotische 'I'm alive' of de ambient elektronica van 'Bushpath'.

Herman te Loo**Bezetting:**

Jeroen van Vliet (piano, synthesizer),
Afra Mussawisade (percussie, elektronica)
+ Kinan Azmeh (klarinet).

Luister hier naar tracks van het album:

<http://www.jeroenvanvliet.com/music/>

MARTA WARELIS**A Grain Of Earth****Relative Pitch Records**

Dat de piano meer is dan alleen een instrument dat via de toetsen beroerd kan worden, is inmiddels een bekend gegeven. Toch zijn pianisten die de klankrijkdom van het binnenwerk van de vleugel opzoeken dun gezaaid. De Poolse Amsterdamse Marta Warelis is zo'n pianist, en met haar eerste soloalbum, 'A Grain of Earth', neemt ze ons mee naar de wonderbaarlijke klankwereld van het instrument in al zijn aspecten. Met behulp van allerlei schrapers en stokjes maakt ze van '(Into) body in pieces' een schril stukje dat wel elektronisch tot stand lijkt gekomen. En andersom laat ze de piano met behulp van de e-bow (een soort mini-elektrische strijkstok) klinken als boventoonzang in 'Invisible threads'. Dat ze er echter ook niet wars van is om de toetsen te laten spreken, blijkt uit het betoverende 'Acceptance', een soort Debussy-meets-Cage. En in het titelstuk koppelt ze op eigen wijze klassieke en volksmuziek met veel lyriek aan elkaar, net als haar beroemde landgenoot Chopin. In alles toont ze een enorm besef van alle klankmogelijkheden van de piano, van binnen en van buiten. Bovendien beschikt Warelis over een indrukwekkend subtiel toucher en een uitgekiend gevoel voor vorm, zodat de improvisaties nergens gezocht of extreem klinken. 'A Grain of Earth' is een rijk album van een pianist van wie we nog heel veel zullen gaan horen. Wat dat betreft is het enige bezwaar tegen deze cd dat hij met iets meer dan een half uur wel erg kort is. Want dit smaakt naar meer, veel meer.

Herman te Loo**Bezetting:**

Marta Warelis (piano)

Luister hier naar tracks van het album:

<https://bit.ly/3dlbkGe>

WADADA LEO SMITH
String Quartets Nos. 1-12
TUM Records

RedKoral Quartet:

Shalini Vijayan, Mona Tian (viool),
 Andrew McIntosh (altviool),
 Ashley Walters (cello)
 + Wadada Leo Smith (trompet),
 Thomas Buckner (zang),
 Anthony Davis (piano),
 Stuart Fox (gitaar), Alison Bjorkedal (harp),
 Lynn Vartan (percussie), Lorenz Gamma,
 Linnea Powell, Adrianne Pope (altviool).

Luister hier naar het eerste deel van 'Quartet no. 1': <https://bit.ly/3Qt0Ses>

Aan het jubeljaar van trompettist/componist Wadada Leo Smith lijkt bij TUM Records maar geen einde te komen. Ditmaal komt het Finse label met een box van zeven cd's met een registratie van twaalf strijkkwartetten. Vanaf 1965 heeft Smith zich met het genre beziggehouden, en blijkens het begeleidende boekje is de koek nog lang niet op: de kwartetten 13-15 wachten nog op een opname. De uitvoering ligt in handen van het sublieme RedKoral Quartet, waarmee Smith al eerder werkte, onder meer in het imposante 'Ten Freedom Summers'. Zelf noemt de componist de late kwartetten van Beethoven, de zes stuks van Béla Bartók en de vijftien van Dmitri Sjostakovitsj als belangrijke voorbeelden, maar ook Afro-Amerikaanse vakbroeders als Scott Joplin, Ulysses Kay, Olly Wilson en Alvin Singleton.

Daarnaast laat hij zich in het schrijven voor snaarinstrumenten ook graag inspireren door grote bluesgitaristen als BB King, Howlin' Wolf en Muddy Waters. Dat laatste horen we zeker terug in de notenbuigingen zoals we die van de blues kennen, maar niet in het gebruik van 'blue notes'. De twaalf kwartetten zijn nergens nadrukkelijk herkenbaar als het werk van een jazzmuzikant. Opvallend is dat in de partij die Smith schreef voor harpiste Alison Bjorkedal (die in een aantal delen van 'Quartet no. 4' is te horen), de aanslag van een bluesgitaar herkenbaar is. Vreemd genoeg krijgt gitarist Stuart Fox (in 'Quartet no. 7') juist weer een heel klassieke partij toebedeeld, waardoor hij eerder als een harp klinkt. Smith zelf is te horen in 'Quartet no. 6 en 'Quartet no. 8'. In het laatste is hij samen met bariton Thomas Buckner verantwoordelijk voor extra melodiestemmen naast de eerste viool, die komen en gaan tussen de met veel bluesbuigingen spelende strijkers. Overigens gebruikt Buckner zijn stem als instrument; van tekst is geen sprake.

Door die toevoegingen van extra instrumentalisten in de genoemde kwartetten zorgt Smith voor variatie in het oeuvre. Dat doet hij verder ook door te variëren met de vorm van de kwartetten. Daar zitten ééndelige bij (zoals het korte 'Quartet no. 7', van krap een kwartier, of het bijna even lange 'Quartet no. 10') tot uitgebreide kwartetten, zoals het negendelige 'Quartet no. 11', dat ruim anderhalf uur in beslag neemt. In dat laatste stuk draagt hij de afzonderlijke delen op aan diverse van zijn helden, van soefi-meester Shaikh Cermo Boka tot blueszangeres Bessie Smith en Louis Armstrong. Zoals we van Smith gewend zijn, doet hij hierin geen poging om de desbetreffende mensen te imiteren – hij draagt zijn eigen gevoel over deze mensen muzikaal uit. In het laatste stuk uit de box, 'Quartet no. 12' (2016-2018) zit ook weer zo'n hommage, ditmaal aan Billie Holiday. De instrumentatie hier is opvallend, want Smith heeft niet voor de klassieke bezetting (twee violen, altviool, cello) gekozen, maar voor vier altviolen. Dat geeft een bijzondere klankkleur: donker, soms haast duister en melancholiek.

Herman te Loo

Wij maakten voor u een afspeellijst in Spotify met nummers uit hier besproken albums. Klik om te luisteren op:
<https://spoti.fi/3C6Jw2F>

JAZZ OP HET PODIUM

JAZZ MIDDELHEIM

Datum en plaats:

12 tot en met 16 augustus 2022,
Park Den Brandt, Antwerpen.

Het vierdaagse zomerfestival Jazz Middelheim in het sfeervolle Park Den Brandt heeft een programma dat verbindingen legt tussen jazz en vernieuwende stromingen en niches. Diverse opkomende, gevestigde en gelauwerde Belgische artiesten treden er samen met wat buitenlandse acts voor het voetlicht. Ondanks de weggevalen overheids subsidie stond Middelheim dit jaar opnieuw garant voor attractief verpozen.

Dag 1

Ons logeeradres was op loopafstand van het festivalterrein. Onbedoeld maken we vandaar een lange omweg door het prachtige Park Den Brandt, waardoor we wel te laat komen. De openingsmaten van het Trombone Ensemble **Nabou Claerhout**, gevolgd door een groovy arrangement, klinken prachtig tussen het weelderige groen. We zijn verdwaald in een filmische setting. De vijf trombones en een ritmesectie bieden een ongekend klankpalet. Dank aan Nabou voor de vorming van dit wendbare ensemble, waarvoor ze bovendien smaakvol gearrangeerde nummers heeft geschreven. Fluitiste **Esinam Dogbatse** en haar band creëerden een mengsel van Afrikaanse ritmes, vrolijkheid en bruisende energie. De muziek bezweert via opzweepende cadansen. Haar muziek laat ook ruimte voor meditatie. Met elektronica brengt ze meerstemmigheid in haar zang en fluitspel aan.

MC (master of ceremonies) **Yong Yello** (Yello Staelens) begon op elfjarige leeftijd als muzikant. Lange tijd diende hij anderen met composities en producties. Nu breekt hij zelf door met het album van zijn alter ego 'Marcel en het magnetisme van de goot'. Woordkunstenaar Yello grijpt zijn teksten uit het leven en plakt die onder een strak swingende zesmans band. Pastiches zetten je regelmatig op het verkeerde been. Droge humor en slapstick doen de rest.

Hiphopduo **Blackwave** verbindt geraffineerd jazz, funk en soul, en creëert een hybride vehikel. Melodische raps vloeien prachtig samen met strakke grooves. In België is het duo razend populair. Het [...vervolg in de rechterkolom](#)

Jef Neve. (Foto: Joke Schot)

publiek lust pap van hun positieve vibes. Zangeres en MC Coely Mbuena pakt de goede sfeer over in een explosief mengsel van hiphop, soul, R&B en pop.

Een drugsloze rave afterparty met een overdadige extase is het smaakvolle nagerecht dat drummer **Lander Gyselinck** en toetsenist **Adriaan Van de Velde** ons opdienen na een lange, verdovend warme dag. Op een minipodium dat als een zojuist gelande ufo midden in de zaal is geplaatst, worden geraffineerde beats en soundscapes geserveerd. Duo Lander en Adriaan zijn dieven in de nacht die na een geslaagde eerste festivaldag betoveren met een escapistisch avontuur.

Dag 2

Drummen en gelijktijdig zingen vereist discipline. Het is boeiend om naar drumster en percussioniste **Karen Willems** te kijken. Gezeten op haar troon achter de drums, werpt ze uitdagende blikken. Terwijl ze opgaat in haar spel, blijft ze gericht op contact met haar bandleden en het publiek. Met haar project 'Terre Sol Four' doet Karen een verkenning naar de kern van haar eigen muziek. De combinatie van slagwerk, elektronica en drie saxen ontpopt zich als een symfonisch klinkend ensemble, in een filmisch en dansant avontuur.

De Londense saxofonist **Alabaster dePlume** benadert de wereld met 'het prediken van liefde en ontspanning'. Indringende muziek bedoeld ter ontspanning en depolarisatie. Hij werkt met steeds wisselende bezettingen en zonder voorbereiding, zodat ieder optreden spontaan ontstaat. Zijn ontwapenende muziek en bezwerende gezangen zweven tussen meditatie, niet-westerse oorsprongen en extase. Alabaster laat in het ongewisse wat hij wel/niet serieus bedoelt, waarbij zijn eigen perspectief gemakkelijk wisselt met dat van zijn toehoorders. 'Thank you for life!' De rauwe, tegendraadse en dan weer teder poëtische toon is het visitekaartje van **TaxiWars**. Het laatste album 'Artificial Horizon' doet de luisteraar verdwalen in grootse muziek waarin sterren fonkelen. Zanger Tom Barman is een androgyne entertainer die op een fascinerende manier doet denken aan Reed, Waits, Cave, Mercury en Zappa. Het sublieme spel van saxofonist (en pianist!) Robin Verheyen, bassist Nicolas Thys en drummer Antoine Pierre draagt bij aan een gedenkwaardig optreden.

Gitarist en componist **Thursten Moore** vatte met zijn elektrische gitaar experimentele noise in abstracte geluidsstructuren, [...vervolg op pagina 16 links](#)

MIDDELHEIM JAZZ FESTIVAL 2022

Bert Joris. (Foto: Joke Schot)

Karen Willems. (Foto: Joke Schot)

met lijnen en klanken die langzaam samenvloeien, vervormen en veranderen. En toen was het wachten op **Iggy Pop**, godfather of punk. Ruim voor aanvang van zijn concert puilt de tent al uit. Technici doen dubbelchecks en fotografen klitten samen in de pit. Er klinkt geroep, fluiten en gegil. Uit de speakers komen de fluïde klanken van 'Reich/Richter', een recent album met kamermuziek van Steve Reich. Het zaallicht wordt getemperd en gejuich stijgt op. Tot de allerlaatste snik geeft rasartiest Iggy Pop (75) een ronkende show. Het is niet aan de orde of je van zijn muziek houdt, want zijn performance doet grenzen vervagen. Groots is zijn kunst, ongekend zijn stemgebruik, mimiek en choreografie. Zijn band kan snoeihard spelen en bevat een blazerssectie die bluesy riffs produceert. Iggy legt schoonheid in afschuw en sleept ons mee naar de krochten van zijn verbeeldingskracht. "Fuckin thank you, I'm an old boy now and like to share some fun with you."

Iggy Pop. (Foto: Joke Schot)

Dag 3

De zondag begon gemoedelijk kalm, zoals het hoort op een warme zomerdag met 32° C op de schaal. In het eerste concert nam bassiste **Anneleen Boehme** ons mee in haar droomproject de 'Grand Picture Show'. Zij schreef de muziek voor een met strijkkwartet versterkt jazzkwintet. Boehme liet ons eindelijk zweven op een stroom van cinematografische en theatrale associaties. De bezetting van dit kamerorkest heeft alles in zich om arrangementen te verbreden of te verdiepen. Van het warme geluid van de strijkers tot de soms ruwe blazerssectie, waarin de tuba een prominente rol heeft.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Kurt Rosenwinkel. (Foto: Joke Schot)

Trompettist **Bert Joris** groeide zo'n beetje op in Den Brandt, waar hij als kind vaak speelde en een heerlijke tijd had. Toen Jazz Middelheim ontstond vond hij er inspiratie bij Clark Terry, Freddie Hubbard en Chet Baker, de grote trompetnamen van weleer. Ter ere van zijn 65ste verjaardag stak hij de koppen bij elkaar met zijn zoon Sam, die eveneens trompettist is en na tien jaar zijn octet repatrieerde. Bert schreef nieuw materiaal. Het gerijpte ensemble staat als een huis. De zes blazers hebben veel power, maar ook de finesse van een kleinere bezetting. Dit najaar gaan ze op tour met dit nieuwe project. Deze 'sophisticated small bigband' hoeft natuurlijk niet terug in vet.

In zijn project 'Mysterium' onderzoekt **Jef Neve** de relatie tussen het ongekende en het alledaagse. Is de wereld van vandaag nog zichtbaar door een roze bril of blijft verwondering de onvervangbare drijfveer tot leven? Jef kiest met vijf blazers en een contrabassist voor een bijzondere bezetting. Met geniale compositie- en arrangeerkunst, en een ongenaakbare pianistiek in zijn bagage, schiep hij weergaloos delicate muziek. Zeven jazzmuzikanten bedienden zich van een technisch en artistiek zeer breed palet en baanden een weg die laveert tussen hymnische spiritualiteit en glorieus spektakel.

België herdenkt, eert en viert dit jaar Jean 'Toots' Thielemans, die op 29 april honderd jaar geleden werd geboren. Onder de titel 'Toots 100' en met de inzet van twee orkesten, bracht Jazz Middelheim een tweedelige hommage aan één van de grote meesterbreinen van de jazz die in België in hun wieg lagen. Jean Thielemans eren is veel meer dan een ode aan de man met het 'broodje'. Toots was een clown. De lach, de traan en bescheidenheid waren zijn handelsmerk. Toots staat bijgeschreven in de eregalerij, voor zijn rol als grondlegger en wegbereider. Zijn nalatenschap is groot en goed gedocumenteerd. Zolang navolgers en interpreten zijn sporen blijven volgen blijft hij voortleven. Het **Brussels Jazz Orchestra** en het **Metropole Orkest** zijn schatbewaarders die keer op keer geweldige solisten contracteren. Tijdens deze twee concerten waren dat harmonica-speler Grégoire Maret, pianist Fred Hersch, gitarist Philip Catherine en de vocalisten Tutu Puoane en Pedro Moraes. Een zinderende avond was het gevolg, waarin alle aspecten van Toots' nalatenschap aan bod kwamen. Een 'big celebration' voor d'n nonkel. Merci!

[...vervolg op pagina 18 links](#)

MIDDELHEIM JAZZ FESTIVAL 2022

Trombone Ensemble Nabou Claerhout. (Foto: Joke Schot)

TaxiWars met saxofonist Robin Verheyen. (Foto: Joke Schot)

Dag 4

Aka Moon bestaat dertig jaar en lanceert in het najaar een nieuw project. De groep staat voor vernieuwing en samenwerkingen met gastmuzikanten. Uitgangspunt blijft de inspiratie die wordt geput uit oorspronkelijke muziekculturen buiten Europa te verbinden met eigen ideeën over muziek en improvisatie. Afgelopen maanden heeft saxofonist Fabrizio Cassol zich de 24-toonstechniek aangeleerd, wat hem in staat stelt om een nieuw klankbeeld te presenteren. De jonge Portugese accordeonist João Baradas introduceerde een volledig elektronische accordeon. Hij heeft geavanceerde keys annex synths in handen in een voor hem vertrouwde vorm. Gulle spontaniteit spat van dit concert af.

'Alle lof voor de toffe organisatie van dit festival!'

Ook gitarist **Kurt Rosenwinkel** staat dertig jaar op de planken en grossiert in een indrukwekkend aantal samenwerkingen. Vandaag is hij te bewonderen, par excellence, met bassist Doug Weiss en drummer Gregory Hutchinson. Kurt heeft geen sterallures of maniertjes, maar zodra hij achteloos een akkoord aanslaat, weet je dat hij de basis legt voor een spanningsboog die zal fungeren als een geniaal frame voor een 'tune' die hij vroeg of laat zal prijsgeven. Voor spelbaar? Nooit. Weergaloos avontuurlijk? Altijd. Kurt en zijn mannen werden gedragen door een trouwe schare fans. Tijdens de aankondiging vertelt Lies Steppe (Klara) dat **Philip Catherine** nog altijd gespannen is voor aanvang van een optreden en dagelijks studeert op het verbeteren van zijn vaardigheden. Bij het horen van zijn eerste betoverende akkoorden 'jazzgitaar in overtreffende trap' is voor mij persoonlijk direct duidelijk dat ik ga luisteren naar het hoogtepunt van Jazz Middelheim. Ook het sublieme begeleidingsspel van zijn vaste begeleiders pianist Nicola Andrioli en contrabassist Bart De Nolf maken een feest van dit concert. Wanneer violist Alexandre Cavaliere zich bij het trio voegt, is er reden tot euforie. Het publiek kijkt ademloos naar zijn onnavolgbare virtuositeit. Later dit jaar wordt Philip 80. Proficiat en feliciteer uzelf dagelijks met het feit dat u ooit besloot om gitaar te gaan spelen. Uw missie is zeer geslaagd, maar nog niet voltooid.
...vervolg in de rechterkolom

Thursten Moore. (Foto: Joke Schot)

De titel van zijn nieuwste album 'Breath By Breath' is misschien het beste te vertalen als herademen. Bij nader inzien is dat de beste metafoer voor de muzikale benadering van pianist **Fred Hersch**. Zijn muziek krijgt vorm als een meditatieve 'healing'. Elke noot - soms uit hij zich sober, dan weer weelderig - heeft lading en levert een bijdrage aan het grotere geheel. Fred vertelde dat hij als kleine jongen de 'Kinderszenen (Op. 15)' van Robert Schumann speelde, zoals waarschijnlijk alle beginnende pianisten dat doen. 'Pastorale' is een hommage aan zijn historische leermeester. En daar valt het kwartje. Ook Schuman was een ziener. Fred schreef dit programma voor zijn trio, aangevuld met strijkkwartet, in dit geval het Desguin Kwartet uit Antwerpen. Opnieuw beleeft Middelheim een hoogtepunt. Fred maakte een prozaïsche reis van romantiek naar tijdloze lyrische jazz. Het dankbare publiek kreeg vijf toefigften.

Jazz Middelheim 2022 was zeer de moeite waard. Ons moet van het hart dat goede muzikale voeding gelijke tred zou mogen houden met de inwendige jazzmens. Wel was voorzien in tappunten met gratis bruiswater! Verder niets dan lof voor de toffe organisatie van dit festival.

Roland Huguenin

AMERSFOORT WORLD JAZZ FESTIVAL

Datum en plaats:

4 tot en met 14 augustus 2022, A'foort.

Elf dagen; zo lang duurde het Amersfoort World Jazz Festival. Het vond plaats van 4 tot en met 14 augustus en presenteerde een paar honderd concerten op tientallen locaties in de historische binnenstad. Het festival ging ooit van start als één dag in 1979 in het gloednieuwe theater De Flint. Daarna werd het steeds groter en groter. Totdat de huidige festivaldirecteur Alexander Beets zo'n twintig jaar terug besloot dat kwantiteit voortaan minder belangrijk is dan kwaliteit.

Deze gedachte resulteerde in minder concerten en meer dagen, en daarmee een meer leefbare binnenstad. Alsmede een verhoging van het niveau. Hoofdzakelijk musici van internationale naam en faam betreden tegenwoordig de podia. Ze komen uit alle delen van de wereld, want Beets organiseert al zeker tien jaar uitwisselingen met buitenlandse festivals. Dat gaat met gesloten portemonnee, in de trant van 'wij komen met z'n tienden naar jullie, en dan sturen jullie volgend jaar een delegatie naar Amersfoort'.

Daarnaast is er steeds een 'artist in residence'. Dit jaar waren dat er zelfs twee: vader **John** en zoon **Gerald Clayton**. John trad op als bassist (plukkend en strijkend), arrangeur en orkestleider. Gerald schoof overal aan als pianist en concerteerde ook zelfstandig. Memorabel was een concert op het enorme en bomvolle Lieve Vrouwekerkhof - plek voor zeker duizend mensen - waarbij alleen vader en zoon optraden.

Alleen bas en piano, maar de meute was dood- en doodstil. Gewoon twee mannen die geconcentreerd aan het werk waren, was genoeg om de aandacht te trekken. Die aandacht was er ook bij het **Jazz Orchestra of the Concertgebouw** met **Trijntje Oosterhuis**. Zangeres en band waren in goede vorm, maar met zo'n overmacht pak je elk publiek in.

Opvallend was ook de versterking. Elders kom je veelal technici tegen die bijvoorbeeld een contrabas als een mislukte basgitaar laten klinken. Als je er iets van zegt, zie je ze denken: 'Ja da-hag, zo'n bassist kan zoveel zeggen.' Hier niet. Dat viel ook op bij de vele optredens van bassist Marius Beets. Zijn instrument klonk als een klók.

...vervolg op de volgende pagina links

Drummer Han Bennink (80), in de weer met jong talent. (Foto: Peter Putters)

Het Amersfoort World Jazz Festival: uitzinnige swing dankzij beheersing.

Vader John (links) en zoon Gerald Clayton kregen het publiek doodstil. (Foto: Jeroen de Valk)

Actuele berichten en concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

Wat blijft verder hangen na zo'n jazzmarathon? De hittegolf waar bezoekers over klaagden en de artiesten geen seconde. Het was bloedheet in de openlucht en nóg warmer op de podia. Een 'trooper' als **Marius Beets** speelde onverstoort door. Drie, vier concerten op een dag en dan 's avonds laat nog invallen bij het Jazz Orchestra of the Concertgebouw. Het eerste stuk was meteen een pagina of vijf op de muziekstandaard, prima vista van blad te lezen. Linksboven beginnen alstublieft. Wát een energie en wat een smetteloze witte overhemden, al die tijd.

En: wát een vrijheid heeft een band als je bassist zo rotsvast in de tempi zit. Of Marius nou met een Zuid-Afrikaans hofje op het podium stond of een gelegenheidskwintet rond **Han Bennink**. Evenals John Engels (1935) veroorlooft Bennink (1942) zich allerlei vrijheden. Want steeds slaafs ting-ting-eh-ting slaan, daar heeft hij allang geen zin meer in. Bennink produceerde kanonskogels op de basdrum en zijn roffeltjes klonken als hagelstenen op een dakraam. Geen zorgen, Beets hield het boeltje wel bij elkaar. Trompettist Ian Cleaver liet zich opzweepen tot sensationele erupties. Voorts hoorden we **Eric Ineke & The Frans Elsen Factor**, een sextet rond slagwerker Ineke dat het fusionavontuur van Frans Elsen uit de jaren zeventig deed herleven. Weer dat aandachtige publiek en die mooie sound. (Ik zeg even niet wie er hier bas speelde.) Jazzflitslezers bezitten natuurlijk allang die NJA-cd met historische opnamen: 'Norway Revisited'. In het boekje zie je de latere beboppurist met sjaaltje en zijn haar in een pony achter een Fender Rhodes. Na afloop ontkende hij zijn betrokkenheid bij deze frivoliteiten.
...vervolg in de rechterkolom

The Frans Elsen Factor met slagwerker/leider Eric Ineke. (Foto: Peter Putters)

Ook iets om niet licht te vergeten: Clayton als dirigent/arrangeur bij het **Peter Beets New Jazz Orchestra**. Er klonken enkele Monk-achtige, dwarse samenklanken maar verder werd er vooral heel strak geswingd, net als bij Claytons vroegere werkgever Count Basie. Dankzij discipline en beheersing ontstond een werkelijk uitzinnige groove.

Het Nationaal Jeugd Jazz Orkest. Saxofoniste Fleur Peereboom staat op de voorste rij in het midden. (Persfoto)

Nog een bijzondere bigband: het **Nationaal Jeugd Jazz Orkest** onder leiding van Maarten Hogenhuis. Het 'jeugdorkest' klonk als een gelouterde groep. De arrangementen waren speels en ongewoon, en niet alleen dankzij de inzet van hoorn, fagot en sousafoon. Opvallend was een klein en tenger meisje, uiterst links op het podium - ze viel er bijna van af - dat op tenorsax een robuuste sound produceerde als een zwarte Amerikaan die zeker drie keer zo oud en twee keer zo zwaar is. Ze heet (het bandlid, niet die archetypische Amerikaan) **Fleur Peereboom**. Even onthouden, die naam.
Jeroen de Valk

GENT JAZZ

Datum en plaats:

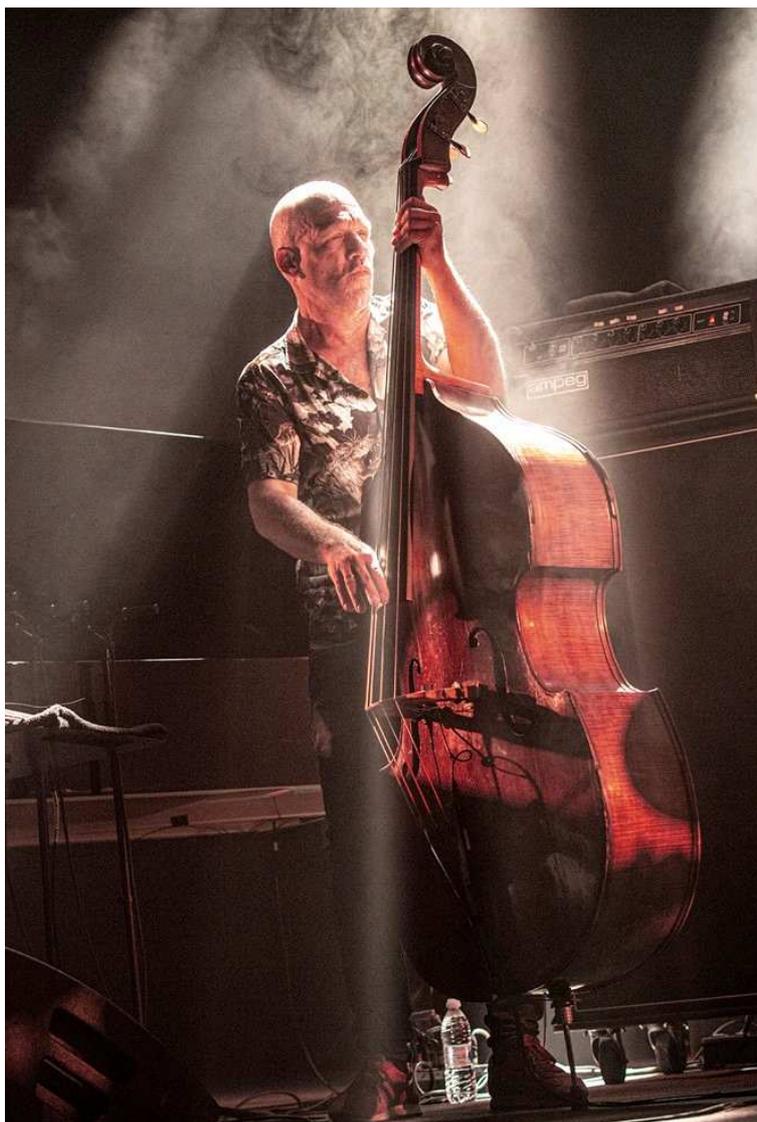
16 juli 2022,
De Bijlokesite, Gent.

Gelukkig liet onze agenda nog precies ruimte om verslag te kunnen doen van de laatste dag Gent Jazz. Het feest begon zodra we de grens passeerden en vanuit de trein zicht kregen op het Vlaamse achterland. Vanuit de trein stapten we direct in de Gentse feesten, die al begonnen op het lommerrijke stationsplein. De zomerzon legde een warme deken over De Bijlokesite, nabij de Leie, plaats van handeling van Gent Jazz.

Gent Jazz ademt de geest van gastvrijheid en solidariteit, of zoals de organisator het zelf omschrijft: "Sinds 2002 is ons festival de plaats waar jonge avonturiers, hippe vogels en beslagen muziekminnaars concerten komen beleven. We kiezen voor muziek die live echt openbloeit, gebracht door straffe artiesten die zelf niet in hokjes denken, maar wel durf en goesting ademen. Wereldsterren, onbekende parels en jonge talenten bieden we een gedroomd podium voor een kritisch maar warm publiek."

Als dat publiek 16 juli binnendruppelt in de enorme festivaltent - waarin licht en warmte worden getemperd tot een aangenaam klimaat - wordt het verwelkomd door dromerige frasen. Een lome sound met sporen van Americana loodst ons. Twinkelende geluiden uit een speeldoosje zijn de opmaat van een dromerige parabel, waarin in een broeierige atmosfeer de lyrische klank van trompettist **Sam Vloemans** klinkt. In een volgend stuk gebruikt bassiste **Lara Rosseel** de contrabas als zingende zaag en tabla. Ze stapelt diverse effecten op elkaar tot een spannend gemixte intro. Zodra de andere instrumentalisten haar volgen, ontvouwt zich een magnum opus, dat van mijmering transformeert naar een symfonisch spektakel. De jonge band van de bassiste maakt indruk met een aangenaam stevig klinkende fusie van blues, rock en wereldmuziek. Met haar ensemble verbindt Lara Rosseel verhalende muziek op een onnadrukkelijke manier met tradities.

Ritmiek en harmonie deden bij een volgend concert de oren spitzen. Klinkt hier een reïncarnatie van Alban Berg? Pianist [...vervolg in de rechterkolom](#)

Avishai Cohen. (Foto: Joke Schot)

Bram De Looze leidt smaakvol in met een genrecitaat dat een ander tijdperk lijkt te symboliseren. Zijn klankpalet klinkt hier tijdloos fris en actueel. Hij bevrijdt zijn inspiraties uit een harnas van tijdgebondenheid en steekt ze in een opnieuw gestylede jas. 'Vice Versa' is de titel van het album dat De Looze schreef voor zijn nieuwe trio. Met eruptieve kracht, mijmering en stilte creëert De Looze een eigen vormentaal. Zijn bedachtzaamheid maakt het mogelijk zijn klank te proeven en de betekenis te vinden. De Looze werkt eervol samen met de perfect geïntoneerde vleugel van Steinway & Sons. Respectvol benut hij de kwaliteiten van het instrument en brengt daarmee zijn pianospel naar het centrum van de aandacht. De fenomenale begeleiding van Felix Henkelhausen (contrabas) en Eric McPherson (drums) onderbouwen de schoonheid van elk moment smaakvol.

De Zuid-Koreaanse **Youn Sun Nah** zong nieuw werk van haar elfde album 'Waking world', dat zij maakte tijdens de lockdown. Voor het eerst schreef en componeerde zij eigen teksten en muziek. Zij blijft verbazen, ontgoochelen en fascineren. Zodra zij haar introductieverhaaltje heeft afgerond, transformeert deze zachtmoedige vrouw uit een 'andere wereld' haar stem naar die van een rauwe rockbitch. Met een eindeloze stroom stemexpressie [...vervolg op de volgende pagina links](#)

sies, creëert zij een eigen universum. Als we haar monstren als een ludiek wezen, gaan we totaal voorbij aan de unieke muzikaliteit, inclusief haar acteertalent, die Youn Sun Nah met ons deelt. Haar wonderbaarlijke zangkunst is in alle opzichten geniaal. Moeiteloos schakelt zij tussen de registers van haar stem en overbrugt ze een bizar groot bereik. Onder sublieme begeleiding, met repertoire geschraagd op opera, variété, jazz, chanson en rock, steelt zij alle harten.

Inside Straight, het akoestische kwintet dat in 2007 door bassist **Christian McBride** werd geïntroduceerd, is niets minder dan een ruimteschip. Op zoek naar nieuwe mogelijkheden tot overleven, leidt commander McBride een missie. Hij is niets minder dan het geweten van planeet Jazz en waakt over de traditie die op deze reis aan hem is toevertrouwd. Vol overgave laat het publiek zich afranselen met een reeks standards en eigen werk, gedrenkt in 'groovy' arrangementen. De schalkse McBride laat ons meegenieten van anekdotes die hij vaker heeft verteld, maar die onverminderd leuk blijven. Voorafgaand aan een optreden met Chick Corea, vroeg die hem of hij 'Sophisticated lady' in de vingers had. Zeker. Gaande het concert kondigde Corea glimlachend aan dat er nu een solo-uitvoering zou volgen, gespeeld door McBride. Het zweet brak hem uit, maar hij bleef overeind.

Avishai Cohen, uitsmijter van het festival, presenteerde zijn nieuwe trio en het nieuw album 'Shifting Sands' dat in mei het licht zag. Cohen staat bekend om zijn enorme drive en een blind vertrouwen in eigen kunnen. Zijn muziek biedt een breed palet, waarvoor hij put uit jazz, latin, volksmuziek uit Israël en het Midden-Oosten, Oost-Europese- en klassieke muziek. Het trio bas-piano-drums is al jaren het vaste format waarin hij opereert. Steeds weer opnieuw omringt hij zich met opkomend talent. Veel van zijn 'pupillen' braken bij hem door en stevenden af op een eigen carrière. Dit trio lijkt de bakens te verzetten. Cohens sound staat als een huis en lijkt nog steeds aan kracht te winnen. Opvallend is de invloed van Elchin Shirinov (piano) en Roni Kaspi (drums). Met een geperd mengsel van vrije expressie en progressie, geven zij de muziek een stevige boost.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Bram de Looze. (Foto: Joke Schot)

Christian McBride. (Foto: Joke Schot)

Gent Jazz 2022 bood een zeer gevarieerd programma dat afsloot met een topdag waarop de Gentse jazzarena werd gedomineerd door contrabassisten, pianisten en bovenal door drie zeer getalenteerde vrouwen. Volgt de jazz wat die laatste betreft de trends die zijn ingezet in het voetbal en het wielrennen?

Roland Huguenin

Youn Sun Nah. (Foto: Joke Schot)

GENT JAZZ 2022

Lara Rosseel. (Foto: Joke Schot)

Roni Kapsi drumde bij Avishai Cohen. (Foto: Joke Schot)

VARIA

Programma festival Generations 2022 is rond

Het komende festival Generations in Apeldoorn heeft het programma rond met onder anderen **Marit van der Lei** Nexttet, Maria Mendes & Metropole Orkest, Maarten Hogenhuis & Nationaal Jeugd Jazz Orkest, Sam Newbould Quintet, pianist Floris Kappeyne, Cantorias en het João Vedana Trio. In totaal treden vijftien groepen in vijf zalen op. Mirjam Barendregt, programmeur van Generations in een persbericht: "Ik ben enorm trots op onze brede programmering. Van bigband tot klein en intiem, van swingend tot zwoel en van wereldfaam tot pareltjes die juist ontdekt werden." Generations vindt op 17 september 2022 plaats in Orpheus.

Nubia Garcia komt naar Groningen. De foto werd gemaakt tijdens Jazz Middelheim 2019. (Foto: Tom Beetz)

Nieuwe namen festival Rockit

Aan het programma van het Groningse festival Rockit is een aantal namen toegevoegd: Arooj Aftab, DOMi & JD BECK, Moor Mother, pianist Fergus McCreadie, Sungazer, Jamael Dean & The Afronauts, Gino-Cochise, ECHT!, Dorian Dumont en de Guy Salamon Group. Eerder werden al onder meer Redman/Mehldau/McBride/Blade, zangeres Lizz Wright, gitarist Bill Frisell, Lady Blackbyrd en saxofoniste **Nubia Garcia** aangekondigd. Het festival is op 12 november in verschillende zalen van de Oosterpoort in Groningen.

FESTIVALS SEPTEMBER

Marit van der Lei treedt op tijdens Generations Jazz in Apeldoorn. De foto werd gemaakt tijdens Jazz in Duketown 2021. (Foto: Tom Beetz)

JAZZ IN 'T PARK

Voorhavenpark, Gent
1 tot en met 4 september 2022

(<https://stad.gent/nl/cultuur-sport-vrije-tijd/evenementen-gent/jazz-t-park-2022>)

Met onder anderen: Karen Willems, An Pierlé, Nathalie Lories, Louis Sclavis, Under The Reefs Orchestra, Andreas Bral Trio, Jeroen Van Herzeele en Meulestee Freejazz.

50 JAAR PLUSETAGE

PlusEtage, Baarle Nassau
3, 4 september 2022

(<http://www.plusetage.nl/Programma/>)

Met: Lieberthee, 3000 = 1000 + Swell, Boeren/Warelis/ Delius en All Ellington.

MARNI JAZZ FESTIVAL

Marni Theater, Brussel
7 tot en met 16 september 2022

(<https://theatremarni.com/MARNI-JAZZ-FESTIVAL-1087>)

Met onder anderen: Trio Grande & Reve D'Elephant Percussion, Stéphane Galland, Castellucci/Higham Quintet, Ivan Paduart/Quentin Dujardin/Manu Katche en Antoine Pierre.
[...vervolg festivaloverzicht op de volgende pagina](#)

Jazzclub Hnita-Hoeve heropent

Jazzclub Hnita-Hoeve in Heist-op-den-Berg heropent op 24 september met een concert van het Philip Catherine Trio. De Hoeve sloot in 2018 de deuren voor een grondige renovatie. 'In de vernieuwde Hnita-Hoeve zal er plaats zijn voor jazz in zijn meest diverse vormen, maar ook voor alternatieve en indieconcerten, blues en familievriendelijke evenementen', zo meldt de organisatie in een mail. De zondagmiddag na de heropeningsavond wordt het feest voortgezet met The Boom Bang Boom Hnita Orchestra, een project voor 9- tot 13-jarigen, opgezet ter gelegenheid van de heropening. 's Avonds is er nog een 'Reuzejamsession' met Koen Nys (sax), Bram Weijters (piano), Piet Verbist (contrabas), Lionel Beuvens (drums) en anderen.

Makaya McCraven op Super-Sonic Jazz Festival

Op de zesde editie van het Amsterdamse Super-Sonic Jazz Festival is drummer Makaya McCraven een van de optredenden, zo maakte de organisatie medio juli bekend. Ook komen Alfa Mist, vibrafonist Roy Ayers, zangeres Melanie Charles en Nu Genea. Het festival vindt van 15 tot en met 20 november plaats in Paradiso, de Vondelkerk en De Duif.

Jazz in Feerwerd bestaat vijf jaar

In het najaar van 2022 bestaat Jazz in Feerwerd vijf jaar. Dat viert het Groningse podium met een jubileumconcert op 25 september met het Van Gelder Quartet met Ben (saxofoon) en Gideon (piano) van Gelder. Zij gaven in 2017 ook het eerste concert in Feerwerd. Het concert wordt opgeluisterd door een fototentoonstelling met concertfoto's van de afgelopen vijf jaar.

Breda Jazz Festival krijgt nieuwe programmeur

Vanaf de komende 51ste editie wordt het Breda Jazz Festival geprogrammeerd door Eelco van Velzen. Hij neemt deze taak over van Roland Kompier, die het festival sinds 1997 samenstelde. Van Velzen is tevens gevraagd om te kijken of er in de programmering nieuwe wegen ingeslagen kunnen worden en of er mogelijkheden tot samenwerking met andere partijen zijn. Kompier nam indertijd een noodlijdend festival over, maar wist het evenement samen met de toenmalige voorzitter Antoine Trommelen te behoeden voor de ondergang. Het 51ste Breda Jazz Festival is van 18 tot en met 21 mei 2023.

FESTIVALS SEPTEMBER (vervolg)

BETTER GET HIT

Paradox, Schouwburg, Tilburg
9 tot en met 11 september 2022
[\(https://bettergethit.com/\)](https://bettergethit.com/)

Met onder anderen: Re:Freshed Orchestra, Montis, Goudsmit & Directie, Paradox Jazz Orchestra, PAX the humanoid, Artvark Saxophone Quartet & Nyk de Vries, SMANDEM., Bonsai Panda, Teus Nobel, Reinier Baas en Alexander van Popta & Wil Boesten.

JAZZ AT HOME

Diverse locaties, Mechelen
9 tot en met 11 september 2022
[\(https://jazzathome.be/\)](https://jazzathome.be/)

Met onder anderen: Chris Joris Experience Revival (9 sept), Q-some Bigband (10 september), concerten in twaalf huiskamers (11 september).

TROMMEL

Jazzkerk, Aartswoud
10, 11 september 2022
[\(https://www.trommelfestival.nl/\)](https://www.trommelfestival.nl/)

Met onder anderen: Joost Patocka Sweep, Jeff Ballard, Yoran Vroom Group of Friends, Jens Meijer invites Peter Somuah Group, Gard Nilssen Unionen en Lucas van Merwijk Cubop City Big Band.

JAZZ EN DE WALVIS

Oostelijk havengebied, Amsterdam
11 september 2022
[\(https://jazzendewalvis.nl/\)](https://jazzendewalvis.nl/)

Met onder anderen: Anna Serierse/Gijs Idema, Fuensanta, Ronald Snijders, Ivan Peroti, Dick de Graaf en Bnnyhunna.

NORDIC JAZZFESTIVAL 2022

Theater Junushoff, Wageningen
16, 17 september 2022
<https://www.junushoff.nl/programma>

Met onder anderen: The Source (met onder anderen Trygve Seim), Bobo Stenson Trio, Carsten Lindholm Trio, Oddgeir Berg Trio, Espen Eriksen Trio, Bobo Stenson solo en Lars Danielsson.

GENERATIONS JAZZ

Orpheus, Apeldoorn
17 september 2022
https://www.orpheus.nl/voorstellingen/3518/Jazzfestival_Generations

Met onder anderen: Sam Newbould Quintet, Marit van der Lei Nextet, Floris Kappeyne, Maria Mendes & Metropole Orkest, Coal Harbour, Maarten Hogenhuis & Nationaal Jeugd Jazz Orkest, BvR Flamenco Big Band, Cantorias en Suzan Veneman Sextet.

LOOSDRECHT JAZZ FESTIVAL

Jachthaven 't Anker, Loosdrecht
17 september 2022
[\(https://loosdrechtjazzfestival.nl/\)](https://loosdrechtjazzfestival.nl/)

Met onder anderen: Montis, Goudsmit & Directie, Peter Beets & Electric Band, Hans Dulfer, The Jig, Licks & Brains met Laura Vane, Parece Picante Salsa en Bart Wirtz Trio ft. Jono McCleery.

VOOIS

Jazzkerk, Aartswoud
17 september 2022
<https://voois.org>

Met onder anderen: Francien van Tuinen, Lucy Woodward, Frank McComb, Fuensanta Méndez Ensemble Grande.

LBM Jeugdorkest twee keer met Eric Vloeimans naar festivals

Het Jeugdorkest van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM) gaat dit najaar twee keer met trompettist Eric Vloeimans optreden. Tijdens deze concerten staat het orkest onder leiding van gastdirigent Frank Steeghs. Jonge muzikanten vanaf HaFa-C niveau kunnen zich tot 1 september bij de LBM aanmelden voor deelname aan dit project. Vanaf 11 september zijn er vier repetities. Het eerste optreden is op 9 oktober tijdens het Scratch Jazz Festival in Venlo-Blerick; het tweede op 6 november tijdens het Klankkleur-Festival in Venlo.

Meer informatie:

<https://bit.ly/3OB2jFV>

Martin Fondse presenteert zijn Bimhuiscompositieopdracht

Componist des Vaderlandse Martin Fondse presenteert op 23 september nieuw werk dat hij schreef in opdracht van het Bimhuis. Voor deze compositieopdracht pakt hij in het Bimhuis (Amsterdam) uit met zijn tentet Voice Orchestra en blazer Trygve Seim (Martin Fondse (piano, vibrandoneon), Eric van der Westen (contrabas), Romain Bly (hoorn), Miguel Boelens (altsax), Trygve Seim (tenorsax, sopranino), Margriet Sjoerdsma (zang, gitaar, piano), Sanne Huijbregts (zang), Anne Marie Roel Messerschmidt (zang, percussie), Thora Sveinsdottir (zang, altviool), Maaïke van der Linde (zang, fluit, basfluit), Annie Tångberg (zang, cello)). Martin Fondse is de derde ontvanger van de Bimhuiscompositieopdracht. Eerder ging deze naar Ben van Gelder (2019) en Tineke Postma (2021). De opdracht wordt jaarlijks verstrekt.

Bill Evans krijgt Preis der deutschen Schallplattenkritik

In de categorie jazz is de 'Preis der deutschen Schallplattenkritik 2022/3' toegekend aan twee albums: 'The 1979 Concert At The Teatro General San Martín, Buenos Aires' van pianist Bill Evans (Resonance) en 'Seriana Promethea' van het Brave New World Trio (David Murray (sax), Brad Jones (bas), Hamid Drake (drums)) (Intakt Records). De Preis der deutschen Schallplattenkritik werd in 1980 ingesteld door een groep recensenten die met de Preis het publiek op uitzonderlijke plaatopnamen wil attenderen. Ieder kwartaal verschijnt een Bestenliste.

Heeft u jazznieuws?

Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

Ben van den Dungen. (Foto: Joke Schot)

Nieuwe jazzconcertenreeks in Venlo

De stichting Jazz in Limburg organiseert vanaf eind september in het Take Five Music Cafe in Venlo jazzconcerten. De club 'Autumn Leaves' is elke maand een zondagmiddag geopend tussen 17.00 en 19.00 uur. De club ontleent zijn naam aan het jaarlijkse Autumn Leaves Jazz Festival, dat zich in november in Venlo voltrekt. Dit jaar vinden zes concerten in de club plaats in twee series van drie. De eerste drie zondagmiddagen zijn gepland. Het **Ben van den Dungen Quartet** komt 25 september. Het Ruud Breuls/Simon Rigter Quintet staat voor 20 november op de rol en Tenor Conclave met Boris van der Lek komt op 22 januari 2023.

BERICHTEN (vervolg pagina 3)

Loek van den Berg tweede bij Spaans concours

Het Loek van den Berg Quintet heeft 3 juli de tweede prijs gewonnen tijdens de Getxo International Jazz Competition. Dit concours maakt deel uit van het jaarlijkse International Jazz Festival in het Baskische Gexto. Saxofonist Van den Berg speelde er onder meer eigen werk van zijn recentelijk verschenen album 'Wayfarer', met Nathan Surquin (trombone), Aseo Friesacher (piano), Johannes Fend (bas) en Willem Romers (drums). Het kwintet van Van den Berg nam het tijdens het concours op tegen de vanuit Brussel opererende formatie Archipélagos, de in Rotterdam gestationeerde Filippo Deorsola Group (Nederland) en Symbiosis 5 (Hongarije). De Hongaren kwamen als winnaar van het concours uit de bus. Als 'runner up' mocht Van den Berg een bedrag van 1.800 euro en een trofee in ontvangst nemen.

Live-concert Keith Jarrett uit 2016 op plaat uit

In 2016 maakte pianist Keith Jarrett zijn laatste Europese tournee. Eerder verschenen daarvan de concerten in München (in 2019) en Boedapest (in 2020) op plaat. Eind september volgt de registratie van het soloconcert dat hij in Bordeaux gaf in juli 2016 in het auditorium van de Opéra National. Evenals de eerdere albums verschijnt het Bordeaux-concert bij ECM. Keith Jarrett werd in 2018 door een beroerte getroffen en kan geen piano mee spelen.

Wij maakten voor u een afspeellijst in Spotify met nummers uit in dit nummer besproken albums. Klik hier om te luisteren: <https://spoti.fi/3C6Jw2F>

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

Alice Coltrane (1937 – 2007)

Pianiste Alice Coltrane werd geboren als Alice McLeod. Dat was op 27 augustus 1937 in Detroit, Michigan. Ze stierf op 12 januari 2007 in West Hills Hospital, Los Angeles County, Californië. Haar graf ligt in het Pine-lawn Memorial Park and Arboretum, East Farmingdale, Suffolk County, NY. Dezelfde grafsteen vermeldt John W. Coltrane, 23 september 1926–17 juli 1967.

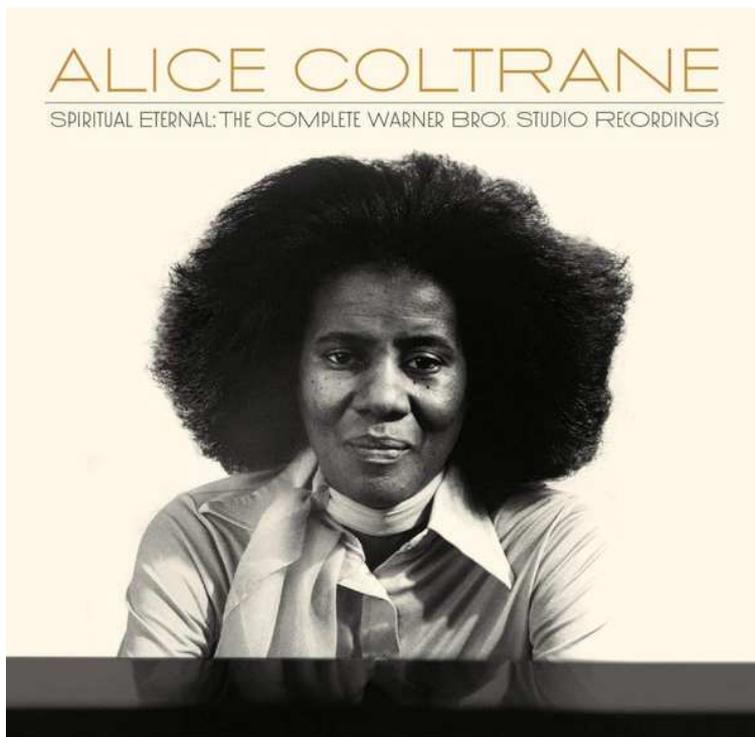
Het lag voor de hand dat Alice in de schaduw van de man zou blijven met wie ze in 1966 trouwde: John Coltrane, voor velen de meest invloedrijke tenorsaxofonist in de geschiedenis van de moderne jazz. Het is de vraag of haar avant-garde experimenten enige aandacht zouden gekregen hebben zonder die Coltrane-naam. Ze bleef graag buiten de schijnwerpers en interviews met haar zijn zeldzaam.

Alice Coltrane beheerste veel muzikale genres: gospel, bebop, blues, free jazz en Indische meditatie muziek. Ze bewerkte muziek van Anton Dvorak, Igor Strawinsky en van John Coltrane. Dat laatste wordt haar kwalijk genomen: ze overspeelde Coltrane's muziek met haar muziek, zo werd gezegd.

Inzake zwarte burgerrechten, Black Power, klassenstrijd, feminisme was ze niet zo uitgesproken als de zangeressen Abbey Lincoln of Nina Simone. Om marketingredenen is ze geklasseerd bij de jazzmusici, maar zelf noemt ze haar werk 'spiritual music', meditatiemuziek bij yoga.

Ze nam wel meer dan 25 albums op voor Impulse! en Warner Brothers, met jazzgroten Pharoah Sanders, Leroy Jenkins, Rashied Ali, Roy Haynes, Cecil McBee, Reggie Workman en Ron Carter, maar daarom zijn dat niet altijd jazzplaten, meer niet dan wel.

In haar pre-Coltrane jaren in en rond Detroit speelde ze bij de Motor City-pianisten Barry Harris, Hank Jones, Tommy Flanagan, Sir Roland Hanna, en Terry Pollard (1931-2009). Die laatste schonk Alice haar eerste piano. Detroit kende in de jaren vijftig een bloeiende ontlukende bebopscene. Jazzmekka Detroit voorzag New Yorkse jazzclubs van heel wat zwarte beboppers als Betty Carter, Ron Carter, Paul Chambers, Tommy Flanagan, Barry Harris, Elvin
...vervolg in de rechterkolom

Alice Coltrane op de hoes van een album met haar 'Complete Warner Bros Studio Recordings' (2018).

Jones, Thad Jones, Yusef Lateef en Terry Pollard. Het was een gesloten scene gedomineerd door enkele jazzdynastieën: de netwerken van de Burrells (Billy en Kenny), de Jacksons (Milton, Alvin, Oliver), de Jones familie (Hank, Thad, Elvin), de McKinney's (Harold, Ray, William).

Alice is een Amerikaanse musicienne: speelt piano, kerkorgel, Wurlitzer orgel, harp, vibrafoon en synthesizer. Ze is arrangeur en componiste. Haar huwelijk met John Coltrane was haar tweede huwelijk. In 1960 was ze eerst getrouwd met bebop-scazzzanger Kenny Hagood (1927-1989), met wie ze dochter Michelle had. Met Coltrane kreeg ze drie zoons: Arjuna John, Ravi, en Oran. Toen John stierf liet hij Alice achter met vier kleine kinderen.

Vanaf 1964 woonde de familie Coltrane in Dix Hills, Huntington. Coltrane componeerde er zijn meesterwerk uit 1964 'A love supreme'. John woonde er tot aan zijn dood in 1967, Alice tot in 1973. John woonde van 1952 tot 1958 in Philadelphia, Pennsylvania, verhuisde dan naar New York.

Alice wordt weduwe op haar dertigste. Het overlijden van John op 17 juli 1967 bracht beider planning in de war: John zou in zijn huisstudio platen opnemen, de distributie toevertrouwen aan andere firma's. Alice zou harp leren spelen. In jazz was de harp zeldzaam: Gail Laughton (1921-1985), Betty Glamann (1923-1990) en ook uit Detroit Dorothy Ashby (1932-1986) hebben wat naambekendheid. In België kon David Bee (1903-1992) overweg met harp, zijn moeder was harpiste bij de Munt-schouwburg. Een nieuwe naam is de Amerikaanse jazzharpiste Brandee Younger (°1983).

De door John bestelde harp was aangekomen in Dix Hills, de studio werd uitgebouwd, Alice begon op te nemen. Platenlabel Impulse! met Bob Thiele helpt haar aan een contract.

In 1968 is 'A Monastic Trio' haar eerste album als leider, haar eerste van acht platen voor Impulse!, haar eerste en laatste onder supervisie van Bob Thiele.

...vervolg op de volgende pagina links

Coltrane's muziek was gedrenkt in oosterse spiritualiteit. Die week af van wat wij verstaan onder jazz. Het is meer wat we nu wereldmuziek noemen, new age. 'A Monastic Trio' was het begin van een levenslange religieuze zoektocht naar God. Ook John Coltrane maakte zo'n tocht.

Luistertip: voor 6 euro kocht ik nieuw, Impulse! 2-on-1, Alice Coltrane, 'Huntington Ashram Monastery' (Impulse! AS-9185, 14 mei 1969) en 'World Galaxy' (AS-9218, 15-16 november 1971). Voor 9 euro kocht ik nieuw, 'Ptah, The El Daoud' (Impulse AS-9196, 26 januari 1970), ook 9 euro voor 'Journey in Satchidananda' (Impulse AS-9203, 8 november 1970).

Basislectuur: 'Monument Eternal, The Music of Alice Coltrane', geschreven door Franya J. Berkman, 118 pagina's, met bibliografie, discografie, gedetailleerde index, 38 euro. Mevrouw Berkman speelde fluit en baritonsax, geboren op 23 juni 1969, gestorven op 26 augustus 2012 aan borstkanker in Hopewell House, Portland.

In de boeken over John Coltrane vind je ook wel wat over Alice, opvallend is dat zij niet aan bod komt in het boek uit 2019, 'Jazz from Detroit' van Mark Stryker.

Maar laten we teruggaan naar Alice Coltrane's jeugd. Coltrane's beide ouders kwamen uit Alabama; vader Solon McLeod uit Birmingham, moeder Ann Johnston uit het landelijke Athens. Ze zochten werk in 'Motor City' Detroit bij Ford, Chrysler, General Motors en Dodge. Solon was vrachtwagenchauffeur, Ann bleef thuis om zes kinderen op te voeden: Ernest en Margaret Farrow, plus Jack, Joanne, Alice en Marilyn McLeod. Anns eerste man was Harold Farrow, koorleider in Mount Olive Baptist, ze kregen een zoon Ernest (1928-1969). Haar halfbroer was saxofonist, later bassist. Hij was de grootste inspiratiebron van Alice, want draaide muziek van Sarah Vaughan, Lester Young en Charlie Parker. Hij nam haar mee naar jamsessies met Barry Harris, Cecil McBee en Joe Henderson. Hij speelde bij saxofonist Yusef Lateef. Toen Ernest verdronk door een zwemongeval, was ze opeens haar muzikaal houvast kwijt.

Zus Marlyn McLeod was overigens 'songwriter' voor Motown. Met haar 'Love Hangover' had Diana Ross een grote hit in 1975.

...vervolg in de rechterkolom

Alice groeide op in de oorlogsjaren: autofabrieken werden wapenfabrikanten. Tussen 1940 en 1943 arriveerden 400.000 migranten om te werken in die oorlogsindustrie. Overbevolking veroorzaakt spanningen tussen zwart en blank. Er zijn gescheiden buurten: het armere East Side en het rijkere West Side. In juni 1943 vielen 34 doden tijdens rassenrellen bekend als de 'Belle Isle Riot'. De 'urban black church' bracht rust en mensen samen. Alice groeide op als East Sider. Onderwijs volgde ze in de Garfield Middle School en de North Eastern High School. Saxofonist Bennie Maupin (°1946) was een studiegenoot. Hij speelt mee op Herbie Hancock's 'Head Hunters' van september 1973.

Beluister hier stukken van het album 'A Monastic Trio':
<https://bit.ly/3Ch668Z>

Alice's ouders waren betrokken bij de zangkoren van de Mount Olive Baptist Church in Detroit.

Alice leerde klassieke piano op haar zevende. Ze kreeg een baan als pianist en orgelist om kerkkoren te begeleiden in de Baptistkerken. Het was een gouden tijd voor gospel, ook in Europa, met Mahalia Jackson. Alice speelde uit het liedboek 'Gospel Pearls' van 1921. Ze kon kiezen uit 163 hymnen.

Vanaf rond **1956** speelde Alice bij The Premieres, haar eerste groep, met trombonist George Bohanon (°1937), bassist Anthony (Melvin?) Jackson, drummer Oliver Jackson (1933-1994) en zichzelf op orgel.

Alice trouwt met haar eerste man, vocalist Kenny 'Pancho' Hagood. In **1959** beslist het koppel Hagood-McLeod de oversteek naar Parijs te wagen, misschien was Hagood al in Parijs. Alice treedt op met andere 'Americans in Paris': Lucky Thompson, Oscar Pettiford, Kenny Clarke en Hazel Scott.

In Parijs woont ze in ten huize van de familie Bud Powell. Ze studeert bij pianogenie Bud. In club de Blue Note krijgt Alice kansen; op de Franse TV is ze te horen met Lucky Thompson. In Parijs wordt ze zwanger, haar eerste kind Michelle wordt geboren in **1960**. Hagood en Alice scheiden officieel, ze was toen 23.

Op 26 september 1960 zingt Hagood drie nummers in het kwartet van Guy Lafitte met Raymond Fol, Paul Rovère, Christian Garros. Was Alice toen al teruggekeerd naar Amerika? Heeft zij ooit opnamen gemaakt met haar man Hagood?

Bij haar terugkeer in de VS werkt Alice drie maanden als bediende in Manhattan. Gelukkig daagde halfbroer Ernest op. Hij zocht werk voor zijn halfzus. Ze speelde geregeld met saxofonist Johnny Griffin. Na een jaar New York keren Alice en Michelle terug naar Detroit, ze trekken in bij haar ouders. Alice vindt werk als soliste of in duo met een bassist. Sterk genoeg vormt ze een sextet met George Bohanon, rietblazers Frank Morelli en Bennie Maupin, bassist Melvin Jackson en drummer George Goldsmith.

Alice had op 21 maart 1960 John Coltrane live gezien in Parijs, met trompettist Miles Davis. Van 16 tot 21 januari 1962 trad Coltrane met zijn eigen groep op in de Minor Key in Detroit. Bennie Maupin en Alice gingen samen luisteren. Alice wil haar ouderlijk huis het liefst verlaten, maar Michelle is er ook nog. Op advies van Terry Pollard doet Alice auditie in de Nola's Studio in New York voor vibrafonist Terry Gibbs - echte naam Julius Gubenko - die moest concurreren met Lionel Hampton of Red Norvo en met tijdgenoten Milt Jackson of Cal Tjader.

In **1962-1963** toert Alice met Terry Gibbs, met bassist Herman Wright en drummer Bobby Pike.

...vervolg op de volgende pagina links

Platen met Gibbs zijn de enige waarop Alice in het 'modern jazz'-idioom speelt, haar stijl verandert vanaf 1965. Terry Gibbs (°1924) is één van de oudste nog levende jazzlegenden.

Beluister hier het album 'El Nutto':
<https://bit.ly/3T2U8WI> (Gibbs/Coltrane)

Van februari 1962 tot februari 1965 is John Coltrane vaste gast in Birdland, New York. Op 18 juli **1963** is Terry Gibbs met Alice daar 'support act' voor John Coltrane. Ze speelde ook wat vibrafoon. John: "I never knew you could play vibes"; Alice: "You never knew a lot of things about me". Dit is de eerste échte kennismaking Alice – John. Ze had Coltrane al ontmoet ten huize van saxofonist Joe Brazil (1927-2008), waar private jamsessies werden gehouden (soms opgenomen op cassette, vandaar de 'Joe Brazil Bootleg' van 25 september 1958, met Coltrane, Joe Henderson, en Alice's halfbroer Ernie Farrow).

'THE MUSIC IS IN YOUR HEART, YOUR SOUL, YOUR SPIRIT' (Alice Coltrane)

Vijf dagen voordat Gibbs klaar stond om in het London House in Chicago te gaan optreden, neemt Alice Coltrane ontslag. Gelukkig vond hij Walter Bishop Jr. als invaller. Alice mocht mee met Coltrane naar Zweden. Was dat in oktober 1963 toen Coltrane ging optreden in Konsert-huset in Stockholm? Is Alice in deze periode oververmoeid of gestrest? ze maakt veel gebruik van Provigil. Slechts vier jaar lang, vanaf juli 1963 tot juli 1967 vormen John en Alice een gezin. Ze trouwden in **1966** in Juarez, Mexico. In drie jaar tijd worden drie zonen geboren: John Junior (26 augustus 1964–7 augustus 1982) uit Woodland Hills (hij was op slag dood toen zijn chauffeur van zeventien tegen een geparkeerde auto botste in Canoga Park); Ravi, genoemd naar sitarspeler Ravi Shankar (°6 augustus 1965) en Oran (°19 maart 1967). Coltrane trouwde voor de tweede keer. Op 3 oktober 1955 nam hij Juanita Naima Grubbs (1926-1996) tot echtgenote - ja, 'Naima'. Hij scheidde van haar in 1963. Op 18 november 1963 draagt John zijn compositie 'Your lady' op aan Alice, gespeeld met McCoy Tyner, Jimmy Garrison en Elvin Jones. Dat klassiek kwartet concerteerde op 1 augustus 1965 in Comblain-la-Tour. Voor de ontbinding
 ...vervolg in de rechterkolom

Alice Coltrane op de hoes van het album 'Live At The Village Vanguard Again' (Impulse).

spelen ze samen nog 'Meditations' op 23 november 1965. John vormt een nieuw avant-garde kwintet met saxofonist Pharoah Sanders, Alice vervangt Tyner. Hij behoudt bassist Garrison, de drummer is nu Rashied Ali.

Op 2 februari 1966 speelt Alice McLeod, nu Alice Coltrane, in San Francisco, 'Manifestation', haar eerste opgenomen improvisatie met John Coltrane.

In New York kan een jazzfan niet voorbij gaan aan jazzclub Village Vanguard, sinds 1935 in Manhattan's West Village. Op 28 mei 1966 is Alice pianist in het nieuwe kwintet, zoals te horen op 'Live At The Village Vanguard Again'. Ze twijfelde: 'There are so many other people who'd be more qualified' (begin november 1961 speelde Coltrane met zijn klassiek kwintet in de Village Vanguard, toen met toegevoegd Eric Dolphy, vandaar 'Again'). Van 2 maart tot 6 maart 1966 is Coltrane met Alice in de Plugged Nickel in Chicago, in juni in de Drome Lounge in Detroit, op 2 juli op het dertiende Newport Jazz Festival.

Beluister hier 'Live At The Village Vanguard Again':
<https://www.youtube.com/watch?v=t1tNiXNhTrU>

Van 10 juli tot 24 juli 1966 toert Coltrane met Alice in Japan. Zeventien concerten in veertien dagen. Op foto's zie je dat John zijn hand stevig op zijn rechterzijde houdt, zelfs aan Alice verklapt hij zijn pijn niet. Bij hun terugkeer speelt het kwintet in de Jazz Workshop in San Francisco.

De gezondheid van John gaat achteruit, leverkanker, 'The Olatunji Concert', 23 april **1967** zouden zijn laatste live-opnamen zijn. Misschien zijn laatste, want hij concerteerde nog op 7 mei 1967 voor de Left Bank Jazz Society in Baltimore. Hij overlijdt op 17 juli 1967.

...vervolg op de volgende pagina links

Het leven van Alice gaat verder, haar muziek drijft verder af van jazz, wordt meer spiritueel.

In de jaren 1950-1960 zijn veel mensen onrustig en onwennig in hun hoofd. Ze wenden zich tot oosterse filosofie, metafysische sferen, verdiepen zich in occultisme. Ceylon thee en wierookstokjes komen op tafel. Ze luisteren naar Rabindranath Tagore (1861-1941) en Mahatma Gandhi (1869-1948). India infiltreert Amerika en Europa. Tijdens yoga-oefeningen klinkt Ravi Shankar (1920-2012). Muzikanten bekeren zich tot de islam: Yusef Lateef, Art Blakey en McCoy Tyner. Paul Horn (1930-2014) gaat vier maanden naar een ashram in India. Don Ellis (1934-1978) vormt zijn Hindustani Jazz Sextet. In oudestijl-jazz staat een hit uit 1918 op het programma, 'Hindustan'.

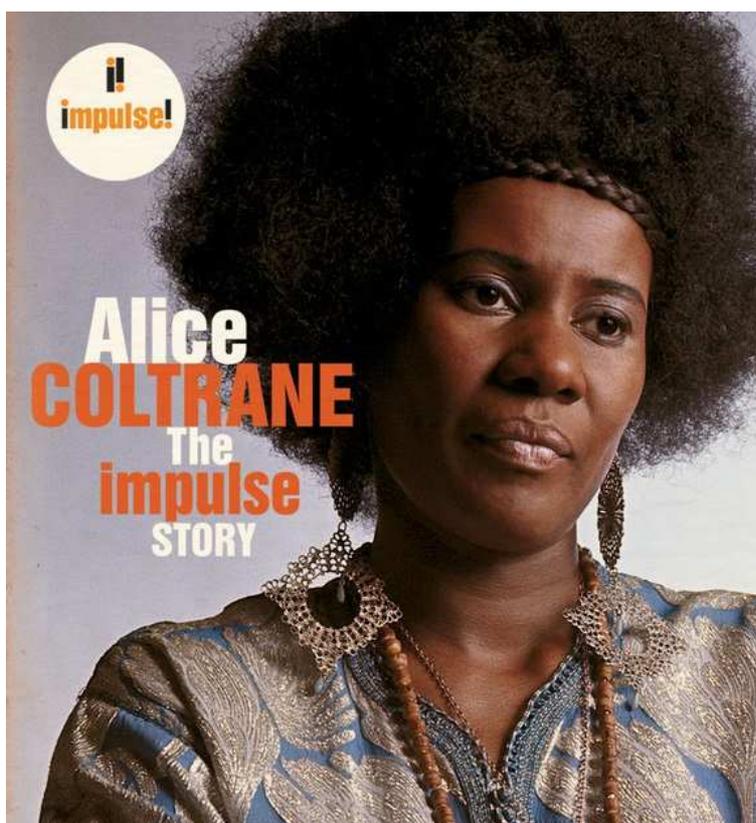
Zoek dat nummer als luistertip op YouTube. De Legends of Jazz met Gentenaar klarinettist Rudy Balliu (°3 augustus 1941), zonet 81 jaar geworden. Het betreft een opname uit maart 1974 (Jazzland, Wenen): <https://bit.ly/3A1QgMA>

In **1969** brengt East Sider bassist Vishnu Wood (William Clifford, °1937) Alice in contact met Indische goeroe Swami Satchidananda (1904-2002). Hij opent het 1969 Woodstock festival. In december **1970** reist Alice voor vijf weken door Indië, New Delhi en Madras. Ze bekeert zich tot de Vedanta, een tak van de hindoe-filosofie.

Zoals Marvin Gaye in mei 1971 vraagt Alice zich af: What's going on? In **1972** verhuist ze naar Californië. In **1975** opent ze in Woodland Hills haar Vedantic Center. In Agoura kocht ze 47 hectaren grond om daar een eigen commune te vormen, een ashram, op 20 km van haar Woodland woning. Meteen beperkt ze haar wereldlijke muzikale activiteiten. In **1976** heeft Alice een visioen waarin zij een Indische swami wordt, een meesteres van zichzelf. Ze componeert nu hymnen, bhajans, die tweemaal daags werden gezongen door haar volgelingen in haar Ashram. Zo'n twintig tot vijftig, die in aparte huisjes woonden.

Haar Sai Anantam Ashram, gebouwd in 1983, werd vernield door het Woolsey Fire in november 2018 (40.000 hectaren uitgebrand, 1.600 gebouwen vernield, drie doden). De Ashram (een leefgemeenschap met aanhangers van religies uit Indië) was echter al in 2017 gesloten. Een geluk bij een ongeluk.

...vervolg in de rechterkolom

Alice Coltrane op de hoes van een verzameling van haar 'Impulse'-werk.

Tot 1973 is Alice Coltrane onder contract bij Impulse!, van 1973 tot 1978 verhuist ze naar Warner Brothers. In **1978** verdwijnt ze uit de studio's en van het podium. Ze was Impulse! erkentelijk, want "Impulse! was an innovator, a pioneer, a label that believed in many who were bringing in a new sound and new music".

Haar spirituele nalatenschap is te vinden in haar autobiografie 'Monument Eternal'. Gedurende een periode moest ze afrekenen met psychische problemen. Ze at niet, verloor gewicht, ze kwetste zichzelf en moest naar een hospitaal, alles in het teken van 'enlightenment': 'Lord Help Me To Be'.

In **1981** legt Alice als Swamini A.C. Turiyasangitananda haar gedachten neer in een boek 'Endless Wisdom', oneindige wijsheid, in 1999 volgt volume 2. Ze publiceert haar boeken in haar Avatar Books Institute, dat ook haar muziekcassettes verkoopt. Marian McPartland (1918-2013) begon in 1978 voor de National Public Radio haar wekelijkse programma Piano Jazz. Na heel wat moeite kreeg Marian op 4 december 1981 Alice in de studio.

In **1987** komt Alice muzikaal weer boven met een tournee door Europa, met Reggie Workman en Rashied Ali en haar zonen Ravi en Oran. Op zondag 12 juli 1987 speelt de Coltrane Legacy een 'Memorial Concert John Coltrane' tijdens het North Sea Jazzfestival en op 23 oktober 1987 tijdens de Jazz Jamboree in het Poolse Warschau, nu met drummer Roy Haynes. In Polen speelt Alice een harpsolo van negen minuten. (John Coltrane was een enkele keer in Europa: 1960 met Miles Davis; 1961 in kwintet met saxofonist Eric Dolphy en in 1962 en 1963 in kwartet, een vijfde concert met Alice erbij was gepland, maar ging niet door.) Op 27 oktober **1997** musiceert Alice tijdens het Memorial Concert voor zangeres Laura Nyro (1947-1997), Alice speelde mee op een plaat van Nyro uit 1970.

...vervolg op de volgende pagina links

Op 14 juni **1998** treedt Alice op tijdens het Texaco Jazz Festival in New York's Town Hall; ze speelt piano en orgel in duet met zoon Ravi.

In **2001** helpt Alice mee aan de oprichting van de 'John Coltrane Foundation'. In **2004** treedt ze op met Ravi tijdens het San Francisco Jazz Festival.

Het is rond 2005 dat choreografe Anne Teresa De Keersmaecker een fiat nodig had voor een dansversie van Coltrane's 'A Love Supreme'. Alice was weinig toeschietelijk, maar met de steun van Ravi en collega's Belgische muzikanten kon haar de integriteit van AT/Rosas duidelijk gemaakt worden.

Op 30 augustus **2005** is Alice Coltrane Quartet met Ravi, Charlie Haden en Jack DeJohnette tijdens het festival Jazz à La Villette in Parijs.

Op 18 februari **2006** ging de World Premiere Performance door van het album 'Translinear Light' uit 2004 in de Royal Hall, UCLA met Ravi, Reggie Workman en Jeff Tain Watts (drums).

Op 22 oktober 2006 werd de 80ste verjaardag van John Coltrane herdacht met een concert in het New Jersey Performing Arts Center in Newark, NJ met Alice, Ravi, Drew Gress (verving de zieke Charlie Haden) en Jack DeJohnette. In sommige nummers Reggie Workman als tweede bassist. Het concert verscheen in februari 2007 als 'Sacred Language of Ascension', Alice stierf kort voor de release van dit album (Kindred Rhythm 1132).

Alice zal het niet meer geweten hebben. Op 1 juni 2008 brak een brand uit in de Universal Studios in Hollywood. Duizenden mastertapes ging in het vuur verloren, ook sommige van John en Alice Coltrane uit hun 'Impulse'-periode.

In mei **2017** bracht David Byrne's Luaka Bop een verzamelplaat uit, 'The Estatic Music of Alice Coltrane'. Tien songs uit vier cassettes opgenomen in haar spiritueel centrum, cassettes met beperkte oplage van een paar honderd, toen alleen in de buurt verkocht door haar Avatar. De plaat werd bejubeld tijdens het Red Bull Music Academy Festival van 29 oktober 2017 in Los Angeles.

Het 63^e Jazzfestival in Ljubljana: op 15 juni **2022** stond drummer Hamid Drake op het podium met een act 'Turiya: Honoring Alice Coltrane'.

...vervolg in de rechterkolom

Op 27 augustus 2022 wordt haar 85ste verjaardag herdacht in Los Angeles met een concert. Hagood's dochter, Michelle Sita Coltrane - alias Mikki Coltrane - zingt hymnen.

De afbraak van het Coltrane-familiehuis in Dix Hills, Long Island werd verhinderd. Nu is daar een Coltrane museum (thecoltrane-home.org). Jazzambassadeur Michelle Coltrane heeft de leiding. Met zijn 'Cosmic Music' of zijn 'Ascension Ceremony' draagt Ravi Coltrane het muzikaal gedachtengoed van John en Alice verder uit. Hij toert dikwijls in Europa.

Op zondag 16 oktober 2022 is Ravi Coltrane met 'Cosmic Music' in de Bijloke te Gent.

DISCOGRAFISCHE GEGEVENS

Hoewel veel van haar werk niet tot het jazzdomein behoort reiken we liefhebbers die verder willen graven in haar muzikale wereld hier enkele tips aan ...

1 januari 1960, 'Lucky Thompson In Paris', Modern Jazz At The Blue Note, Alice McLeod-p, Pierre Michelot-b, Kenny Clarke-d (Fresh Sound 948)

9 januari 1960, 'Lucky Thompson'-ts, Jimmy Gourley-g, Alice McLeod-p, Pierre Michelot-b, Kenny Clarke-d, een filmfragment uit de Blue Note, Alice speelde alleen tijdens de pauze

Alice Coltrane hier live in de Blue Note, Parijs, 1960:
<https://www.youtube.com/watch?v=-dYIPhkoJ6U>

1963, Terry Gibbs, 'Hootenanny My Way', met Jimmy Raney-g (Time Records 2105)

11 en 12 januari 1963, 'Terry Gibbs plays Jewish Melodies In Jazztime', een vleugje klezmer

19 februari 1963, 'Terry Gibbs Quartet, 'The Family Album', met Ernie Farrow-b, Steve Little-d

15 april 1963, 'Terry Gibbs & Alice Coltrane, 'El Nutto', Herman Wright-b, John Dentz-d (The Family Album en El Nutto, nu samen op Fresh Sound 1102)

John Coltrane, 'Living space' (16 juni 1965), 'Joy' (22 september 1965), 'Peace on earth' (2 februari 1966), op het album 'Infinity', Alice niet in 1965, wel 1966, Alice op harp met strijkers toegevoegd aan de originelen in Los Angeles, The Village Recorder, één en ander toegevoegd april 1972!

1966-1968, John and Alice Coltrane, 'Cosmic Music', John speelt 'Manifestation' en 'Reverend king' - written in honor of Dr. Martin Luther King (Impulse 9148)

28 mei 1966, John Coltrane, 'Live At The Village Vanguard Again!', met Pharoah Sanders, Jimmy Garrison, Rashied Ali (Impulse 9124)

11 juli 1966, 22 juli 1966, John Coltrane, 'Live In Japan', in 1991 als 4 cd-set

11 november 1966, John Coltrane, 'Offering: Live At Temple University, Philadelphia', live uitgezonden op Radio Station WRTI; dezelfde dag had Pharoah Sanders met Don Cherry het album 'Where Is Brooklyn?' opgenomen, Sanders haast zich om het Temple-concert te spelen

15 februari 1967, 7 maart 1967, John Coltrane, 'Expression', twee maanden na zijn dood uitgebracht (Impulse 9120)

15 februari 1967, John Coltrane, 'Stellar Regions', Garrison speciaal teruggekeerd voor deze sessie

23 april 1967, John Coltrane, 'The Olatunji Concert: The Last Live Recording', benefietconcert voor het Olatunji Center of African Culture in Harlem, Babatunde Olatunji was een Nigeriaans muzikant en sociaal activist (1927-2003)

...vervolg op de volgende pagina links

29 januari 1968, 6 juni 1968, **Alice Coltrane**, 'A Monastic Trio', haar eerste solo-album voor Impulse!, 'music dedicated to the mystic Ohnedaruth, known as John Coltrane', Dix Hills studio

17-18 juni 1968, **Roland Kirk**, 'Left & Right', met Pepper Adams, Alice's harp op één nummer, NYC

14 mei 1969, **Alice Coltrane**, 'Huntington Ashram Monastery', Dix Hills Coltrane studio

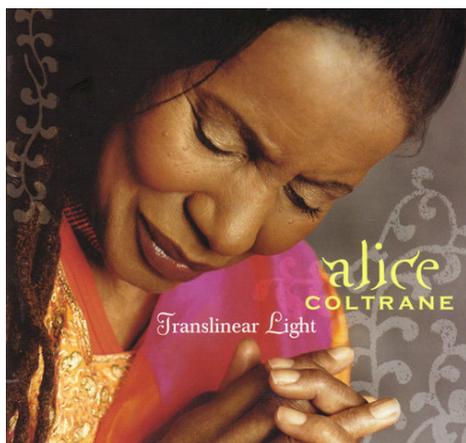
26 januari 1970, **Alice Coltrane**, 'Ptah', The El Daoud, Ptah een Egyptische god, The El Daoud, de geliefde; met Joe Henderson, Dix Hills

9 februari 1970, **McCoy Tyner**, 'Extensions', Gary Bartz, Wayne Shorter, drie nummers met harp

4 juli 1970, 8 november 1970, **Alice Coltrane**, 'Journey In Satchidananda' featuring Pharoah Sanders' composities met in het achterhoofd India, Sri Lanka (Impulse 9203)

november 1970, **Laura Nyro**, 'Christmas And The Beads of Sweat', Alice op harp

1970-1971, **The Rascals**, 'Peaceful World', Alice op harp

'Translinear Light', de laatste studioalbum van Alice Coltrane (2004)

21 februari 1971, **Alice Coltrane**, 'Live At Carnegie Hall', New York, met Archie Shepp

6 april 1971, 19 juni 1971, **Alice Coltrane**, 'Universal Consciousness', na haar trip in India en onder haar nieuwe naam 'Turiya', haar vijfde solo-album (Impulse 9210)

15-16 november 1971, **Alice Coltrane** with Strings, 'World Galaxy', met violist Leroy Jenkins

5-13 juli 1972, **Alice Coltrane**, 'Lord Of Lords', met stukken 'Vuurvogel' van ...vervolg in de rechterkolom

Bekijk hier het overzicht van alle jazzportretten die in JF verschenen:
<http://www.jazzflits.nl/overzichtjazzportretten.pdf>

Stravinsky, haar laatste voor Impulse, in The Village Recorder, Los Angeles (Impulse 9224)

23 juli 1972, **Alice Coltrane**, 'Live At The Berkeley Community Theater', met Charlie Haden en Ben Riley

15 & 17 oktober 1973, **Joe Henderson**, 'The Elements' featuring Alice Coltrane, Los Angeles

september 1974 released, **Alice Coltrane** en Carlos Santana, 'Illuminations', contemplatieve muziek met een groep strijkers, met Dave Holland, Jack DeJohnette

Toen ik jong was vertelde mijn peetvader mij eens het volgende: "Op zondag belden de Getuigen van Jehovah aan. Ik riep hen dan toe: 'Ik geloof nog niet in het mijne, waarom zou ik in dat van jullie geloven?'. Deze anekdote kwam bij mij weer naar boven naar aanleiding van het album 'Illuminations' dat Alice Coltrane in 1974 opnam met Carlos Santana. Zijn 'indian name' was 'devadip', hem toegekend door goeroe Sri Chinmoy. Santana had die leren kennen op advies van gitarist John McLaughlin. Het was de spirituele leider Chinmoy die 'Mahavishnu' voorstelde als naam voor McLaughlins nieuwe groep. Veel later vertelt Santana over deze periode als 'career suicide'. In 1981 was Santana geen volger meer van Chinmoy: 'This shit is not for me, I don't care how enlightening it is'. Hij nam mijn peetvader de woorden uit de mond...

13 augustus 1975, 15 oktober 1975, **Alice Coltrane**, 'Eternity', haar eerste voor Warner Bros

26 januari 1976, **Charlie Haden**, 'Closeness', Haden kreeg een Silver Award voor deze duetten met Ornette Coleman, Alice Coltrane, Kendun Recorders, Burbank, CA

5 augustus 1976, 23 augustus 1976, **Alice Coltrane**, 'Radha-Krsna-Nama-Sankirtana', voor Warner in Sausalito, CA, de muziek van haar ashram in de studio

Joe Henderson en Alice Coltrane, album 'The Elements':
<https://www.youtube.com/watch?v=Dqa4Ie74U0Q>

5 mei 1977, 18 mei 1977, **Alice Coltrane**, 'Transcendence', voor Warner in Burbank Studio, CA

16 april 1978, **Alice Coltrane**, 'Transfiguration', Live At Schoenberg Hall, UCLA, University of California in Los Angeles, met Reggie Workman, Roy Haynes, voor Warner

1981, **Alice Coltrane**, 'Kirtan, Turiya Sings', de eerste cassette, in haar Vedantic Center

Alice Coltrane, 'Journey In Satchidananda':
<https://www.youtube.com/watch?v=-CyntV0eegq>

1987, **Alice Coltrane**, 'Divine Songs', songs uit de Hindoe godsdienst, onder haar nieuwe naam Swamini Turiysangitananda

1990, **Alice Coltrane**, 'Infinite Songs', derde cassette

1995, **Alice Coltrane**, 'Glorious Chants', vierde cassette

28 april 2000 tot 12 juni 2004, **Alice Coltrane**, 'Translinear Light', met Ravi Coltrane, haar laatste studioalbum opgenomen op vijf verschillende locaties in Hollywood en Burbank, producer Ravi Coltrane (Impulse 013330)

12 november 2002, **Ravi Coltrane** featuring Alice Coltrane, 'Live At Joe's Pub', NYC, Ravi op tenorsax, Luis Perrambo-p, Darryl Hall-b, E.J.Strickland-d, in de club van Joe Papp

22 oktober 2006, **Alice Coltrane**, 'Sacred Language Of Ascension', samenwerking met J.J. Hurtak, expert Hebreeuwse mystiek, weinig met jazz te maken ...

Erik Marcel Frans

JAZZFLITS OP REIS

Milan Popov in Roemenië

GĂRÂNA JAZZ FESTIVAL

7 tot en met 10 juli 2022,
Gărâna, Roemenië.

Gărâna is een klein dorp in de Westelijke Karpaten, dat ooit, ten tijde van het grote rijk van Maria Theresa van Oostenrijk (1740-1780), voornamelijk bewoond werd door migranten uit Duitsland. Toen Roemenië toetrad tot de Europese Unie, vertrokken de Duitse afstammelingen die er woonden gehaast. Er wordt beweerd dat sommige huizen werden verkocht voor de prijs van een buskaartje naar Duitsland. Gărâna werd een favoriet van weekendtoeristen, die er graag hun vrije tijd doorbrachten met hun gasten. In het midden van de jaren negentig van de vorige eeuw, was Gărâna een ontmoetingsplaats van veel muzikanten. Op een dag werd besloten om een jamsessie te organiseren. In het bijzijn van een vijftigtal bezoekers, voornamelijk vrienden en familieleden, ontstond een geslaagd gebeuren. Tevreden over hun succes kwamen de muzikanten tot de conclusie dat dit spontane optreden het volgende jaar een vervolg zou moeten krijgen, en dat gebeurde. Een jaar later kwamen er rond de driehonderd mensen en duurde de sessie langer. Tot volgend jaar, beloofden ze elkaar. Toen kwamen er nog veel meer mensen, waardoor alle omliggende wegen geblokkeerd raakten. Het was duidelijk dat de tijd van informele ontmoetingen voorbij was. Men besloot om het volgende jaar een jazzfestival te organiseren.

De lokale muzikliefhebber en platenverzamelaar Marius Giura nam het heft in handen. Zo ontstond er een prachtig nieuw Europees openluchtfestival voor jazzliefhebbers, georganiseerd door jazzliefhebbers. Marius volgde zijn eigen aanpak en creëert een festival met een unieke beleving, waarbij de muziek en het publiek voorrang hebben op commerciële belangen. Aanvankelijk werden alleen regionale acts geprogrammeerd. Met de jaren werd de organisatie professioneler en steeds meer internationaal geïntereerd.

Het Gărâna Jazz Festival heeft vanwege de ligging, duizend meter boven zee niveau, vaak te maken met regen. Overdag kan de temperatuur oplopen tot boven de dertig graden en 's nachts dalen tot enkele graden boven nul. Elke festivaldag omvat vier concerten.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

Saxofonist Charles Lloyd trad op met zijn Marvels en als speciale gast gitarist Bill Frisell. Op de onderste foto vlnr: Greg Leisz (slide gitaar), Frisell, Lloyd, Reuben Rogers (bas) en Kendrick Scott (drums). (Foto's: Milan Popov)

De band die rond 18.00 uur start, speelt onder aanzienlijk andere klimatologische omstandigheden in vergelijking met het laatste optreden rond middernacht. 's Middags is iedereen in T-shirts gekleed, 's avonds in winterjas. Elke dag is er wel een verschuiving in het tijdschema als gevolg van een regenbui. Het publiek is op alles voorbereid en verschijnt in een volledige wandeluitrusting. Daar staat tegenover dat de festivallocatie is omgeven door een dennenbos, een kristalheldere bergbeek en schone berglucht. Het gebied is zeer aantrekkelijk om te gaan wandelen, fietsen, fotograferen, dus je gaat zeker niet alleen voor de jazz. In de nabijheid van het festival is een informele camping.

Soft Machine en Charles Lloyd waren de festivalhoogtepunten.

Het komt niet vaak voor dat de hoofdattractie een festival opent. Dat is echter precies wat dit jaar tijdens de 26ste editie van het festival gebeurde. Het 'dream team' **Charles Lloyd & The Marvels met Bill Frisell** stond in de openingsset. Lloyd speelde fris en overtuigend en deelde met onverholven plezier het podium met Frisell, wiens manier van denken perfect aansluit bij die van Lloyd. Een schitterende combinatie, die magnifiek klonk! Een ander hoogtepunt was het optreden van **Soft Machine**. Een band die in 1966 begon in een pioniersrol in de Britse psychedelische scene. Later, na verschillende personele wisselingen, veranderde ook hun oriëntatie richting progressieve rock en jazz-fusion. Ze traden nu pas voor het eerst in Roemenië op, omdat hun tour in de late jaren zestig werd afgelast en de groep het land uitgezet. De toenmalige communistische leider Nicolae Ceaușescu was van mening dat de muziek van Soft Machine een negatief effect had op de ontwikkeling van communistische ideeën. Het zou 'interessant' zijn om hun opvatting van destijds te kunnen teruglezen. Hoe dan ook, de band maakte goed gebruik van hun tweede kans. Het is niet alleen verrassend dat ze nog steeds samenwerken, maar tevens dat hun optreden uitstekend, geloofwaardig en interessant was, van de eerste minuut tot de laatste... Soft Machine heeft zijn muzikale traditie bewaard en die overtuigend naar de toekomst weten te verplaatsen. Het publiek, van wie velen nog niet eens geboren waren toen de groep werd gevormd, volgde het concert met veel enthousiasme...

...vervolg in de rechterkolom

Emile Parisien speelde met Michael Wollny. (Foto: Milan Popov)

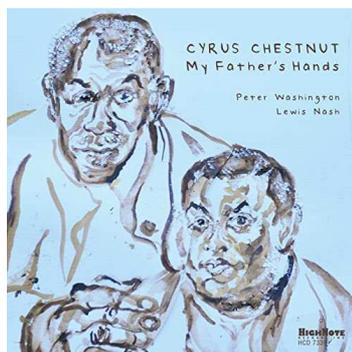
De rest van het festival was, op enkele uitzonderingen na, doortrokken van de 'ECM-sound'. Voorstellingen van uniforme kwaliteit en stijl trokken met succes de aandacht van het publiek. De in Zweden geboren Noorse bassist, cellist en componist **Svante Henryson**, een multi-genre muzikant, steeg met zijn virtuositeit boven de concurrentie uit. Meesters van improvisatie, het duo **Michael Wollny** en **Emile Parisien**, waren tegelijkertijd leuk, fantasieus en maf. In Duitsland wordt Wollny beschouwd als een van de grootste nationale talenten aller tijden. Met saxofonist Parisien creëerde hij een perpetuum mobile voor aantrekkelijke improvisatie. De IJslandse band **ADHD** (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) speelt fusion op zijn eigen manier. Ondanks hun totale onbekendheid, grepen ze het publiek. Op hun muziek, die nauwelijks op een traditionele manier kan worden omschreven (ergens tussen de genres), die gepaard gaat met veel plezier en onstuimige energie, past misschien wel het label Viking jazz. De Noor **Håkon Kornstad** deelde zijn zeldzaam originele idee om de tenorsaxofoon te combineren met opera. Geloofwaardig en aantrekkelijk tot in het extreme. Gitarist **Frank Gambale** zorgde ervoor dat niet alle verrassingen op het festival even geslaagd waren. Hij faalde met zijn gewelddadige virtuositeit en om alles nog dramatischer te maken, zong hij ook nog. Een concert dat niet lang in de herinnering zal blijven hangen. Het **Nicolas Simion Trio** bood een ongebruikelijke combinatie van jazz en punkrock, die zeer goed werd ontvangen. Gărâna biedt één van de meest originele zomerfestivals in Europa. Iedereen zegt dat als je één keer bent geweest, je zeker nog één keer zult terugkomen. Het programma bood het publiek ook dit jaar een spannend en gevarieerd aanbod. Een uniek muzikaal avontuur en meer!

Milan Popov (meer info: <https://www.garana-jazz.ro>)

In de rubriek 'Jazzflits op reis' doen medewerkers van Jazzflits in woord en/of beeld verslag van de jazzscene in het buitenland waar ze verblijven.

JAZZWEEK TOP DRIE

15 augustus 2020

1 Cyrus Chestnut

My Father's Hands
(HighNote)

2 Steve Davis

Bluesthetic
(Smoke Sessions)

3 T.S. Monk

Two Continents One Groove
(Storyville)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Marcel Frans, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Erik Ineke, Hans Invernizzi, Serge Julien, Peter J. Kortten, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J.

• Mulder, Bart Noorman, Gijs Ornée, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Joke Schot. **Logo:** Het **JAZZ-**

FLITS-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat.

Adverteren: Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZ-**

FLITS behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

1 augustus 2022

Luca Vitali, *Giornale della Musica* (Italy)

ARVE HENRIKSEN and KJETIL HUSEBØ
Sequential Stream (Smalltown Supersound)

Yves Tassin, *JazzMania* (Belgium)

JOHN SCOFIELD

John Scofield (ECM)

Jos Demol, *Jazzhalo.be* (Belgium)

JOËLLE LÉANDRE

Live In Calès' Church (Aylar Records)

Christof Thurnherr, *Jazz'n'More* (Switzerland)

MARY HALVORSON

Amaryllis / Belladonna (Nonesuch Records)

Kaspars Zavileiskis, *Jazzin.lv* (Latvia)

DOOMCANNON

Renaissance (Brownswood Recordings)

Jacek Brun, *Jazz-fun.de* (Germany)

REZA ASKARI FEAT. CHRISTOPHER DELL

Roar (QFTF)

Madli-Liis Parts, *Muusika* (Estonia)

BRIAN MELVIN

Sound Color (Yama Records)

Paweł Brodowski, *Jazz Forum* (Poland)

ADAM BAŁDYCH

Legend (Anaklasis)

Jan Granlie, *Salt-peanuts.eu* (Pan-Scandinavian)

HORACE TAPSCOTT

Legacies For Our Grandchildren (Darktree Roots Series)

Christine Stephan, *JAZZTHETIK* (Germany)

ANTONIO SÁNCHEZ

Shift (Bad Hombre vol. II) (Warner Music)

Viktor Bensusan, *Jazzdergisi.com* (Turkey)

NICOLE JOHÄNNTGEN

Solo II (Selmabird Records)

Henning Bolte, *Written in Music* (Netherlands)

MARTA WARELIS

A Rain Of Earth (Relative Pitch Records)

Sebastian Scotney, *LondonJazz News* (UK)

GARETH WILLIAMS

Short Stories (Miles Music)

Patrik Sandberg, *Jazz* (Sweden)

CHARLES LLOYD

Trio Of Trios (Blue Note)

Cim Meyer, *Jazz Special* (Denmark)

ANDERS KOPPEL

Mulberry Street Symphony (Cowbell/Unit)

Lars Mossefinn, *Dag og tid* (Norway)

GARD NILSSEN ACOUSTIC UNITY

Elastic Wave (ECM)

Matthieu Jouan, *Citizenjazz.com* (France)

JEPPE ZEEBERG

Conventional (Selfreleased)

Axel Stinshoff, *Jazz Thing* (Germany)

JULIA HÜLSMANN QUARTET

The Next Door (ECM)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.